

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแผนการสอน
แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดความคิดเห็น

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศมัย อำไพพันธุ์	ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์สมจิตร เสาร์ศรีจันทร์	อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
3. อาจารย์อินทร นันทสมบุรณ์	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

1. อาจารย์ยุพิน อินทะยะ	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
2. อาจารย์ประพันธ์ วิริยะภาพ	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. อาจารย์ศรีจันทร์ พงษากุล	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนจอมแจ้งมิตรภาพที่ 193

ภาคผนวก ข
รายละเอียดการคำนวณทางสถิติ

ภาคผนวก ข

ตาราง 7 การแจกแจงคะแนนของนักเรียน ในแต่ละหน่วยของแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

คนที่	ความคิด สร้างสรรค์	การคิดและ เขียนคำ	การคิดและ เขียนวลี ประโยค	การคิดและเขียน ข้อความสั้น ๆ	การคิดและเขียน ความเรียง เชิงสร้างสรรค์	รวม 100
	5	20	25	20	30	
1.	3	15	18	17	25	78
2.	3	15	18	17	25	78
3.	4	14	19	17	25	79
4.	4	18	20	17	26	84
5.	3	17	18	17	26	81
6.	5	19	24	19	29	96
7.	3	14	18	17	20	72
8.	3	14	18	17	20	72
9.	4	15	20	19	26	84
10.	3	15	19	17	27	81
11.	3	15	18	17	26	79
12.	3	15	18	17	26	79
13.	4	19	21	17	25	86
14.	3	15	18	17	22	75
15.	4	14	18	17	22	75
16.	4	16	20	17	25	82
17.	3	18	22	17	25	85
18.	3	17	20	17	26	83
19.	3	17	18	17	25	80
20.	3	17	21	18	25	84
21.	3	17	21	17	25	83
22.	3	16	20	17	23	79

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	ความคิด สร้างสรรค์	การคิดและ เขียนคำ	การคิดและ เขียนวลี ประโยค	การคิดและเขียน ข้อความสั้น ๆ	การคิดและเขียน ความเรียง เชิงสร้างสรรค์	รวม 100
	5	20	25	20	30	
23.	4	19	23	18	26	90
24.	3	19	21	17	25	85
25.	3	19	20	17	25	84
26.	3	16	19	17	25	80
27.	4	17	19	17	25	82
28.	3	15	20	17	26	81
29.	4	16	21	17	25	83
30.	4	19	23	18	27	91
31.	3	16	19	17	26	81
32.	3	17	18	17	25	80

ตาราง 8 แสดงคะแนนการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

คนที่	คะแนนแบบทดสอบ	คะแนนแบบทดสอบ	คะแนนแบบฝึกการคิด
	ก่อนสอน	หลังสอน	
1.	42.00	76.00	78
2.	52.00	76.00	78
3.	48.67	92.00	79
4.	60.00	84.00	84
5.	38.67	76.00	81
6.	73.33	98.00	96
7.	44.67	68.00	72
8.	34.67	68.00	72
9.	48.67	89.33	84
10.	38.67	76.00	81
11.	46.67	76.00	79
12.	54.00	76.00	79
13.	67.33	96.00	86
14.	31.33	64.00	75
15.	30.67	60.00	75
16.	58.67	80.00	82
17.	78.67	80.00	85
18.	68.67	76.00	83
19.	62.00	80.00	80
20.	78.67	84.00	84
21.	78.67	92.00	83
22.	62.00	84.00	79
23.	78.67	92.00	90
24.	86.67	92.00	85
25.	58.67	84.00	84
26.	58.67	80.00	80

ตาราง 8 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบ	คะแนนแบบทดสอบ	คะแนนแบบฝึกการคิด
	ก่อนสอน	หลังสอน	
27.	77.33	92.00	82
28.	67.33	84.00	81
29.	70.00	84.00	83
30.	73.33	84.00	91
31.	59.33	84.00	81
32.	58.67	78.67	80
	$\Sigma = 1,887.33$	$\Sigma = 2,606$	$\Sigma = 2,612$
	$\bar{X} = 58.9792$	$\bar{X} = 81.4375$	$\bar{X} = 81.6250$

คะแนนเฉลี่ย

คิดเป็นร้อยละ

58.98

81.44

81.63

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ 81.63/81.44

หมายเหตุ เกณฑ์ที่ตั้งไว้

ระดับคะแนน

80-100

70-79

60-69

50-59

ต่ำกว่า 50

หมายถึง

หมายถึง

หมายถึง

หมายถึง

หมายถึง

ความสามารถ

ดีมาก

ดี

ปานกลาง

พอใช้

ปรับปรุง

ตาราง 9 การแจกแจงคะแนนของนักเรียนจำนวน 32 คน ในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์หลังการสอน เพื่อหาค่าความเชื่อถือได้ในการตรวจ
(คะแนน 50 คะแนน)

นักเรียน คนที่	กรรมการ คนที่ 1	กรรมการ คนที่ 2	กรรมการ คนที่ 3	ผลรวม อันดับ (R)	D = (R - $\bar{R}$)	D ²
1.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
2.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
3.	5.50	5.00	5.00	15.50	-34.00	1156.00
4.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
5.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
6.	1.00	1.00	1.00	3.00	-46.50	2162.25
7.	29.50	29.50	29.50	88.50	39.00	1521.00
8.	29.50	29.50	29.50	88.50	39.00	1521.00
9.	5.50	8.00	8.00	21.50	-28.00	784.00
10.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
11.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
12.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
13.	2.00	2.00	2.00	6.00	-43.50	1892.25
14.	31.00	31.00	31.00	93.00	43.50	1892.25
15.	32.00	32.00	32.00	96.00	46.50	2162.25
16.	18.50	19.00	19.00	56.50	7.00	49.00
17.	18.50	19.00	19.00	56.50	7.00	49.00
18.	24.50	25.00	25.00	74.50	25.00	625.00
19.	18.50	19.00	19.00	56.50	7.00	49.00
20.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
21.	5.50	5.00	5.00	15.50	-34.00	1156.00
22.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
23.	5.50	5.00	5.00	15.50	-34.00	1156.00

ตาราง 9 (ต่อ)

นักเรียน	กรรมการ	กรรมการ	กรรมการ	ผลรวม		
คนที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	อันดับ	D	D ²
				(R)	= (R - $\bar{R}$)	
24.	5.50	5.00	5.00	15.50	-34.00	1156.00
25.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
26.	18.50	19.00	19.00	56.50	7.00	49.00
27.	5.50	5.00	5.00	15.50	-34.00	1156.00
28.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
29.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
30.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
31.	12.50	12.50	12.50	37.50	-12.00	144.00
32.	24.50	19	19.00	62.50	13.00	169.00
$\Sigma R = 1584$					$\Sigma D^2 = 23,607$	

หาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ของการตรวจโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเคนคอลล (Kendall's coefficient of concordance หรือ W)

$$\begin{aligned}\text{ตรวจสอบ } \sum R &= \frac{m(N)(N+1)}{2} \\ &= \frac{3(32)(32+1)}{2} \\ &= 1,584 \text{ ถูกต้อง}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{จาก } \bar{R} &= \frac{\sum R}{N} \\ &= \frac{1584}{32} \\ &= 49.50\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{สูตร } W &= \frac{12 \sum D^2}{m^2 N(N^2 - 1)} \\ &= \frac{12(23,607)}{(9)(32)(1024-1)} \\ &= \frac{283,284}{294,624} \\ &= 0.96\end{aligned}$$

สรุปได้ว่า กรรมการตัดสินสอดคล้องกันในระดับสูงมาก

ตาราง 10 ความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
คะแนนเต็ม 50 คะแนน

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนสอน (x_1)	คะแนนทดสอบ หลังสอน (x_2)	d ($x_2 - x_1$)	$d - \bar{d}$ ($\bar{d} = 11.23$)	$(d - \bar{d})^2$
1.	21.00	38.00	17.00	5.77	33.29
2.	26.00	38.00	12.00	0.77	0.59
3.	24.33	46.00	21.67	10.44	108.92
4.	30.00	42.00	12.00	0.77	0.59
5.	19.33	38.00	18.67	7.44	55.30
6.	36.67	49.00	12.33	1.10	1.22
7.	22.33	34.00	11.67	0.44	0.19
8.	17.33	34.00	16.67	5.44	29.56
9.	24.33	44.67	20.33	9.10	82.87
10.	19.33	38.00	18.67	7.44	55.30
11.	23.33	38.00	14.67	3.44	11.81
12.	27.00	38.00	11.00	-0.23	0.05
13.	33.67	48.00	14.33	3.10	9.63
14.	15.67	32.00	16.33	5.10	26.04
15.	15.33	30.00	14.67	3.44	11.81
16.	29.33	40.00	10.67	-0.56	0.32
17.	39.33	40.00	0.67	-10.56	111.58
18.	34.33	38.00	3.67	-7.56	57.20
19.	31.00	40.00	9.00	-2.23	4.97
20.	39.33	42.00	2.67	-8.56	73.33
21.	39.33	46.00	6.67	-4.56	20.82
22.	31.00	42.00	11.00	-0.23	0.05
23.	39.33	46.00	6.67	-4.56	20.82
24.	43.33	46.00	2.67	-8.56	73.33

ตาราง 10 (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ ก่อนสอน (x_1)	คะแนนทดสอบ หลังสอน (x_2)	d ($x_2 - x_1$)	$d - \bar{d}$ ($\bar{d} = 11.23$)	$(d - \bar{d})^2$
25.	29.33	42.00	12.67	1.44	2.06
26.	29.33	40.00	10.67	-0.56	0.32
27.	38.67	46.00	7.33	-3.90	15.18
28.	33.67	42.00	8.33	-2.90	8.39
29.	35.00	42.00	7.00	-4.23	17.89
30.	36.67	42.00	5.33	-5.90	34.77
31.	29.67	42.00	12.33	1.10	1.22
32.	29.33	39.33	10.00	-1.23	1.51
$\sum x_1 = 943.67$		$\sum x_2 = 1,303$	$\sum d = 359.33$	$\sum (d - \bar{d})^2$ = 870.99	
$\bar{x}_1 = 29.49$		$\bar{x}_2 = 40.72$	$\bar{d} = 11.23$		

การทดสอบคะแนนก่อนสอนและหลังสอน

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{d}}{\frac{S_d}{\sqrt{n}}}$$

$$S_d = \sqrt{\frac{\sum (d - \bar{d})^2}{n-1}}$$

$$d = x_2 - x_1$$

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{n}$$

แทนค่าจากสูตร $\bar{d} = \frac{359.33}{32} = 11.23$

$$S_d = \sqrt{\frac{870.99}{31}} = 5.30$$

$$t = \frac{11.23}{\frac{5.30}{\sqrt{32}}} = \frac{11.23}{5.66}$$

$$= \frac{11.23}{0.94} = 11.947$$

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

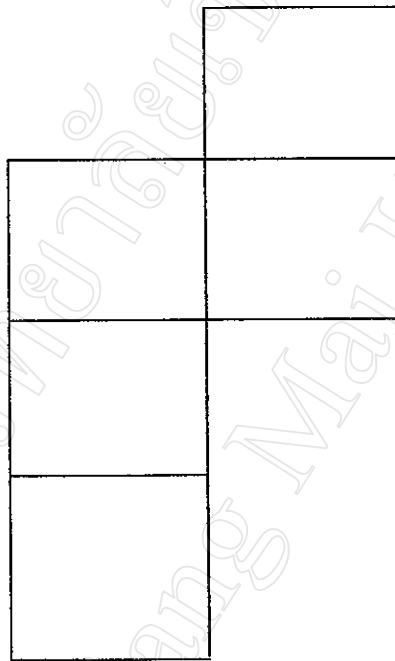
- แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์
- แผนการสอนการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
- แบบวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
- แบบวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 1.1

เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนนำก้อนไม้ขีดไฟวางเรียงเป็นสี่เหลี่ยม 5 รูป ดังภาพ
2. ให้นักเรียนช่วยกันคิดเคลื่อนย้ายหรือยกไม้ขีดเพียง 2 ก้อน เพื่อเปลี่ยนเป็นสี่เหลี่ยม 4 รูป และเขียนลงในกระดาษคำตอบให้ได้มากที่สุด (ใช้เวลา 10 นาที).
3. ตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

คำตอบ

แบบฝึกที่ 1.2

เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์

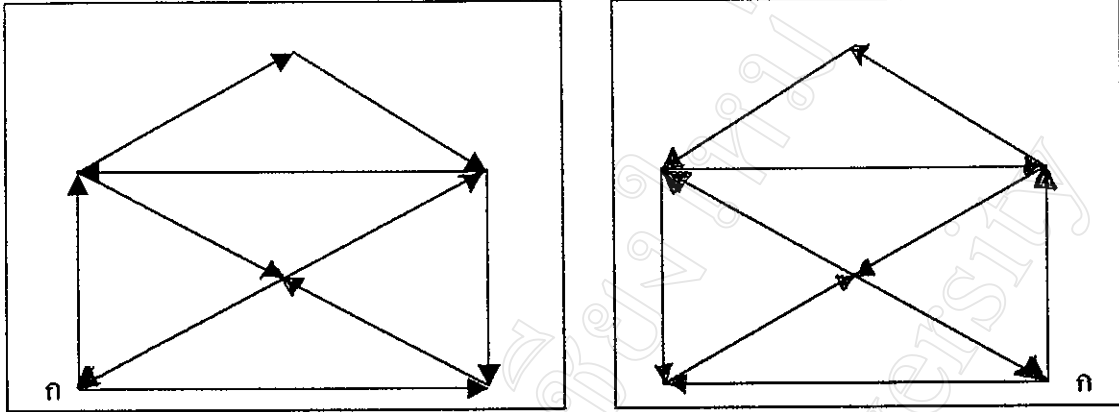
คำชี้แจง

1. แบบฝึกนี้มีจำนวน 5 ข้อ ให้เวลา 10 นาที
2. จงวาดภาพต่อเติมลายเส้นหรือรูปเรขาคณิตที่ให้มีข้างล่างนี้ ให้เป็นภาพที่น่าสนใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. นักเรียนต้องแบ่งเวลาทำให้ครบทุกข้อ ถ้าข้อใดทำไม่ได้ให้ข้ามไปทำข้อที่ง่ายก่อนแล้วจึงกลับมาทำข้อที่ทำไม่ได้

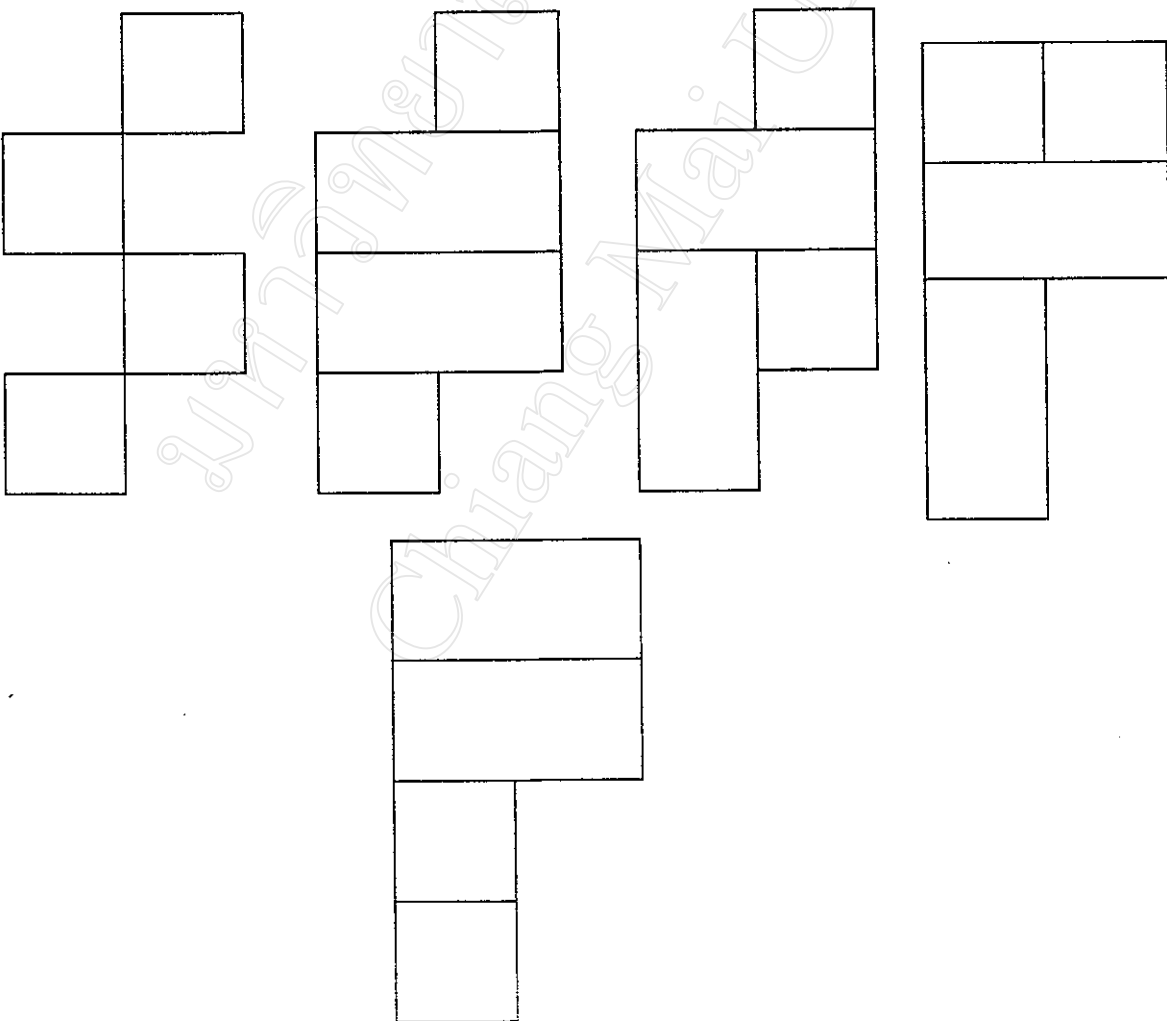
	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5
1. 					
2. 					
3. 					
4. 					
5. 					

เฉลย

1. ใบงาน

2. แบบฝึกที่ 1.1

แบบฝึกที่ 2.1

เรื่อง การคิดคำ

คำชี้แจง

1. กำหนดคำให้ 2 คำ ให้นักเรียนช่วยกันนำพยัญชนะและสระที่กำหนดให้มาสลับที่กันเป็นคำใหม่ ให้ได้มากที่สุด (ใช้เวลา 10 นาที)
2. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1.

ห	ม	า	ย	เ	ล	ข
---	---	---	---	---	---	---

คำตอบ

2.

ส	ง	ค	ร	า	ม	โ	ล	ก
---	---	---	---	---	---	---	---	---

คำตอบ

แบบฝึกที่ 2.2
เรื่อง การคิดคำ

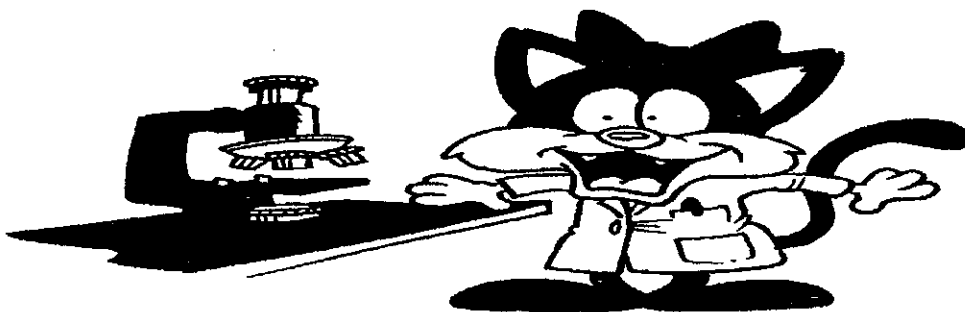
คำชี้แจง จงเขียนคำที่มี 1 พยางค์ จากอักษรที่กำหนดให้และให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 10 นาที

ตัวอย่าง ให้เขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร “ช” และลงท้ายด้วยอักษร “น” มาให้มากที่สุด

ชวน เชวน ชัน ช้อน ชอน ช้น ชั่น ชั้น ชั่น ฯลฯ

1. ให้เขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร “ค” และลงท้ายด้วยอักษร “น” มาให้มากที่สุด

2. ให้เขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร “ป” และลงท้ายด้วยอักษร “ก” มาให้มากที่สุด

เฉลย

1. แบบฝึกที่ 2.1

หมายเลข

คำตอบ เลย เเลย ขเลย หมา หลวย หว ยา ลา ขา ฯลฯ

สงครามโลก

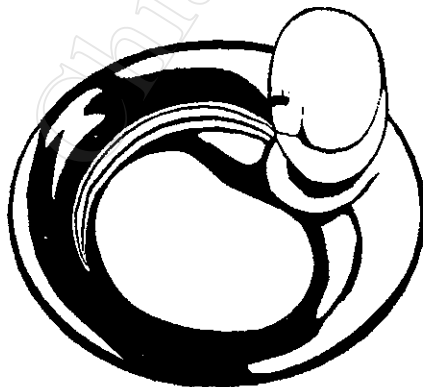
คำตอบ สาม โศ คม มา ลา กา กลม มาก ลม โมง คง โครม ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 2.2

คำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร “ค” และลงท้ายด้วยอักษร “ม”

คำตอบ คม คราม คร้าม คร้ม คดม ความ ค่อม ค้อม คาม คุ่ม คุ่ม เกล็ด
โครม โคม ฯลฯ

คำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร “ป” และลงท้ายด้วยอักษร “ก”

คำตอบ ปลุก ปก ปรก ปลัก ปลัก ปลุก ปอก ปลีก ปัก ปาก ปีก ปีก เป็ด
แปลก ฯลฯ

แบบฝึกที่ 3.1

เรื่อง การประสมคำ

คำชี้แจง

1. จงช่วยกันหาคำมาเติมข้างหน้าหรือข้างหลังคำที่กำหนดให้ ให้ได้คำใหม่(ใช้เวลา 10 นาที)
2. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ตัวอย่าง

แข็ง

แข็งแรง

แข็งขัน

แข็งกร้าว

แข็งเกร่ง

น้ำแข็ง

ใจแข็ง

ปากแข็ง

ท้องแข็ง

1.

ใจ

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

2.

น้ำ

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

3.

เจ้า

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

4.

ตา

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

5.

หัว

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

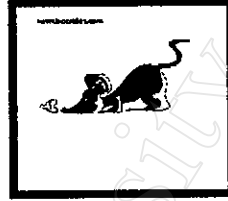
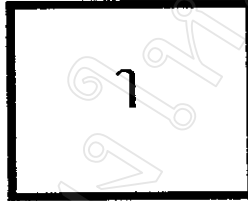

แบบฝึกที่ 3.2

เรื่อง การประสมคำ

คำชี้แจง จงสร้างคำที่มีความหมายจากคำต่อไปนี้ ให้ได้คำใหม่มากที่สุด (ภายในเวลา 10 นาที)

ตัวอย่าง

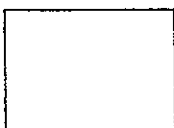
งาน

ใบงาน งานการ งานสาน ทำงาน วันงาน งานหลวง

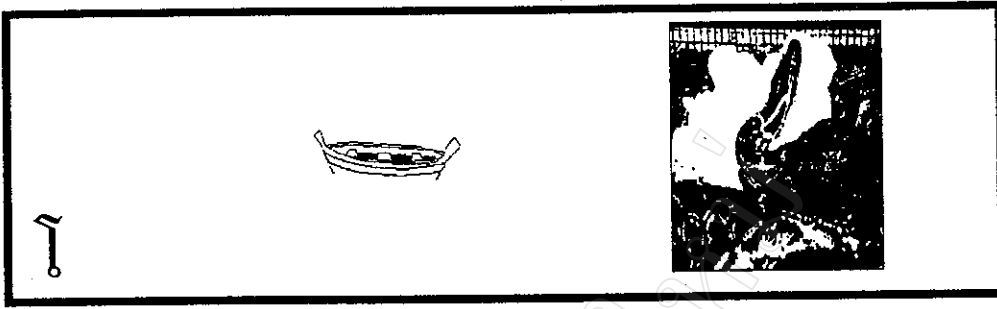
1.

2.

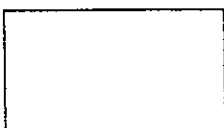
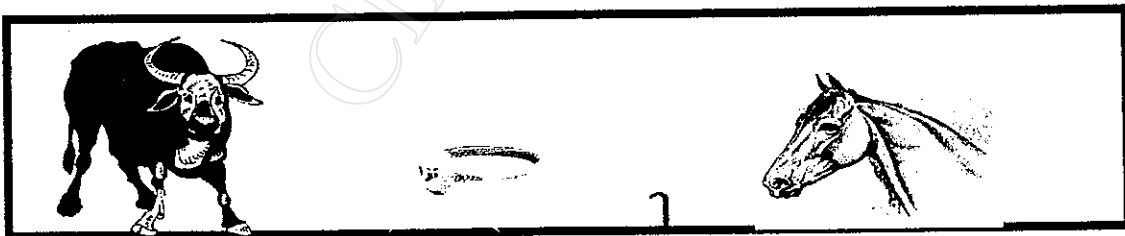
3.

4.

5.

เจดย

1. แบบฝึกที่ 3.1

ใจ

ใจหาย ใจแข็ง ใจดี ใจความ
น้ำใจ จิตใจ ขอบใจ อ่อนใจ ฯลฯ

น้ำ

น้ำตก น้ำกรด น้ำจิ้ม น้ำค้าง
แม่น้ำ คำน้ำ น้ำมัน น้ำตาล ฯลฯ

เจ้า

เจ้าชู้ เจ้านาย เจ้าพ่อ เจ้าภาพ
เจ้าหน้าที เจ้านี่ ข้าเจ้า ศาสตรา ฯลฯ

คา

น้ำคา คุณคา นัยน์คา คาจัง
คาตุ้ม คาบอด คาฟาด คาปลา ฯลฯ

หัว

หัวเทียน หัวใจ หัวใจอก หัวไหล่
หัวล้าน หัวค้ำ ค้ำหัว ปวดหัว ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 3.2

1. เงิน

เงินเดือน การเงิน เงินทอง เงินเพื่อ เงินต้น เงินหลวง ฯลฯ

2. เครื่อง

เครื่องเขียน เครื่องเรือน เครื่องใน เครื่องยนต์ เครื่องปรุง รถเครื่อง ฯลฯ

3. โรง

โรงงาน โรงนา โรงเรียน โรงเรือน โรงแรม โรงพยาบาล ฯลฯ

4. การ

การบ้าน การเมือง การเกษตร การเรือน งานการ การครัว ฯลฯ

5. ความ

ความสามารถ ข้อความ ความหลัง ความชั่ว ความขึ้น ความรู้ ฯลฯ

แบบฝึกที่ 4.1

เรื่อง คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. ให้นักเรียนช่วยกันหาคำตรงข้ามของคำที่ขีดเส้นใต้จากนิทานเรื่อง ดันสนกับพุ่มไม้
3. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

คำตอบ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai Univ

นิทานเรื่อง : ตันสนกับพุ่มไม้

วันหนึ่ง ตันสนบนยอดเขาแห่งหนึ่ง กล่าวกับพุ่มไม้ว่า “เธอดูฉันสิ ฉันทั้งสูง ทั้งแข็งแรง ทั้งสง่าและงามเพียงไร แต่ส่วนเธอสิ มีดีอะไร? เธอทั้งเล็กทั้งน่าเกลียด และไม่มีระเบียบอะไรเลย” คำพูดของตันสนทำให้พุ่มไม้หน้าพุ่มนั้นไม่ค่อยสบายใจนัก เพราะมันรู้ว่า ตันสนพูดถูก

แต่ในวันต่อมา ชายสองคนได้แบกขวานเดินขึ้น มาบนภูเขา ชายทั้งสองลงมือ ตัดโค่นตันสนต้นนั้นลงทันที เพราะเขาต้องการจะเอาไม้นั้นมาปลูกบ้านใหม่

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : บุคคลที่หยิ่งยโสมากเกินไป มักจะต้องเสียใจ ในภายหลัง

แบบฝึกที่ 4.2

เรื่อง คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำที่มีความหมายไปในแนวเดียวกันหรือคล้ายคลึงกับคำที่กำหนดให้ ให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 10 นาที

ตัวอย่าง คำว่า “สวย” มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกับคำว่า

งดงาม มีเสน่ห์ น่าดู น่ารัก ฯลฯ

1. คำว่า “สกปรก” มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกับคำว่า

2. คำว่า “พูด” มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกับคำว่า

3. คำว่า “แก่” มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกับคำว่า

เฉลย

1. แบบฝึกที่ 4.1

บน-ล่าง	สูง-ต่ำ, เตี้ย, แคระ	แข็งแรง-อ่อนแอ
งาม-จี๋เหว่, น่าเกลียด	ดี-ร้าย	เล็ก-ใหญ่, โต
น่าเกลียด-งดงาม, น่าดู, น่ารัก	พูด-ฟัง	สบายใจ-ลำบากใจ
ถูก-ผิด	ขึ้น-ลง	มา-ไป
คัด-ต่อ	ลง-ขึ้น	ปลูก-ทำลาย, โคน, ล้ม
ใหม่-เก่า	เสียใจ-ดีใจ	

2. แบบฝึกที่ 4.2

1. สกปรก คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันได้แก่ เปราะอะ เปื่อน น่าเกลียด ขุ่นมัว ฯลฯ
2. พูค คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันได้แก่ รับสั่ง บอก กล่าว เกรงา ฯลฯ
3. แก่ คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันได้แก่ ชรา เฒ่า หง่อม ฯลฯ

แบบฝึกที่ 5.1

เรื่อง การคิดคำที่จัดอยู่ในจำพวกเดียวกัน

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. วาดภาพประกอบคำที่กำหนดให้ลงในกรอบสี่เหลี่ยม
3. ให้นักเรียนช่วยกันคิดคำที่จัดอยู่ในจำพวกของสิ่งที่กำหนดให้
4. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1.

การแสดง

2.

เครื่องไฟฟ้า

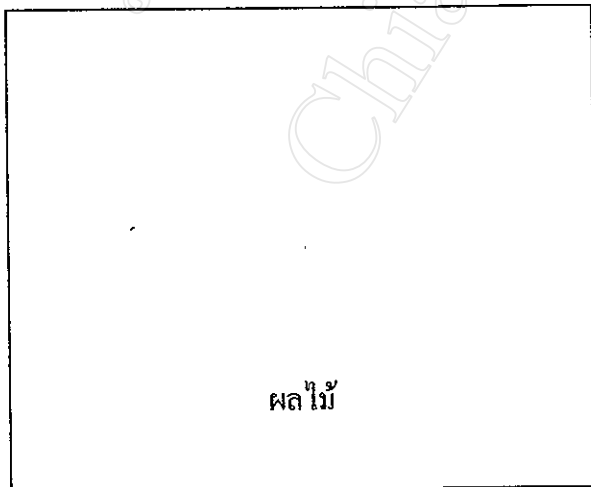
3.

4.

5.

แบบฝึกที่ 5.2

เรื่อง การคิดคำที่จัดอยู่ในพวกเดียวกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกคำที่สามารถจัดอยู่ในพวกเดียวกับสิ่งที่กำหนดให้ ให้มากที่สุดภายในเวลา 10 นาที

ตัวอย่าง	สัตว์ที่ออกลูกเป็นตัว
	วัว ควาย ม้า ช้าง ลิง แมว สุนัข
	เสือดาว ม้าลาย ลิงโศ ฯลฯ

1. สิ่งที่ใช้ดื่มได้

2. สิ่งของที่มีลักษณะกลม

3. สิ่งของที่มีกลิ่นหอม

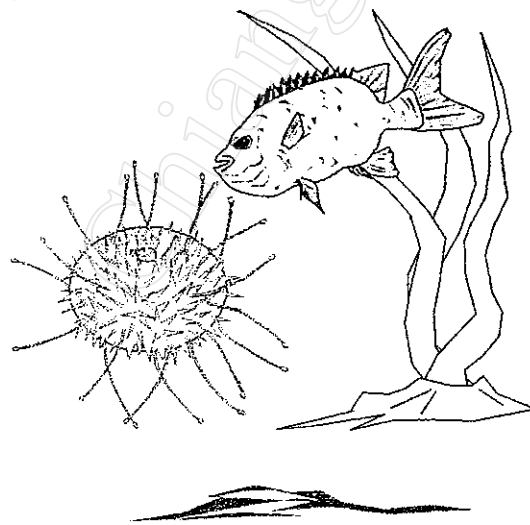
เฉลย

1. แบบฝึกที่ 5.1

1. จี๊ว โขน ละคร ลิเก รำ เต้น ฯลฯ
2. พัดลม เตาไร้ด ตู้เย็น โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องคอมพิวเตอร์ นาฬิกา ฯลฯ
3. แครอท ผักกาด ผักกวางตุ้ง จิง ข่า ตะไคร้ ฯลฯ
4. สะล้อ ซอ ซึง แคน กีตาร์ เปียโน ฉิ่ง ฉาบ ระนาด ขิม โปงลาง ฯลฯ
5. เงาะ มังคุด ส้มโอ มะม่วง มะปราง ลำไย องุ่น สตรอเบอร์รี่ เชอร์รี่ ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 5.2

1. สิ่งที่ใช้ดื่มได้ เช่น นม น้ำอัดลม น้ำชา กาแฟ โอวัลติน ฯลฯ
2. สิ่งของที่มีลักษณะกลม เช่น ลูกโป่งปอง ลูกเทนนิส กระบอก หลอดไฟ แหวน ฯลฯ
3. สิ่งของที่มีกลิ่นหอม เช่น ดอกไม้ น้ำหอม แยมพุด อาหาร สบู่ ผลไม้ น้ำยาปรับผ้านุ่ม ฯลฯ

แบบฝึกที่ 6.1

เรื่อง การคิดวลี

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. ให้นักเรียนดูภาพ แล้วให้นักเรียนเขียนคำที่เกี่ยวกับภาพลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนช่วยกันนำคำที่ได้จากภาพมาเขียนให้เป็นวลี

รูปภาพ	คำที่เกี่ยวกับภาพ	วลี
1. ภาพคนร้องไห้ 		
2. ภาพคนกำลังร้องเพลง 		

รูปภาพ	คำที่เกี่ยวข้องกับภาพ	วลี
3. ภาพทิวทัศน์ 		
4. ภาพงู 		

แบบฝึกที่ 6.2

เรื่อง การคิดวลี

คำชี้แจง จงวาดภาพประกอบคำและเขียนวลีที่เกี่ยวกับคำและภาพต่อไปนี้ มาให้มากที่สุด
ภายในเวลา 10 นาที

สิ่งของ	วลีที่เกี่ยวกับคำและภาพ
ตัวอย่าง เครื่องคอมพิวเตอร์ 	เครื่องคอมพิวเตอร์ของฉัน ระบบสั่งงานของคอมพิวเตอร์ ใช้พิมพ์รายงาน เครื่องควบคุมบังคับ
1. กระดาษ	
2. ผ้าเช็ดหน้า	

สิ่งของ	วลีที่เกี่ยวกับคำและภาพ
3. หนังสือ	
4. ยางรถยนต์	
5. กะลามะพร้าว	

เฉลย

1. แบบฝึกที่ 6.1

รูปภาพ	คำที่เกี่ยวกับภาพ	วลี
1. ภาพคนร้องไห้	สงสาร เสียใจ เศร้า ผู้ชาย เลื้อย ฯลฯ	โธ่เอ๊ยน่าสงสารจริง! โธ่คุณ่าเศร้าจริงๆ! เลื้อยสีขาว เสียใจด้วยนะ ผู้ชายที่ถือผ้าเช็ดหน้า ฯลฯ
2. ภาพคนกำลังร้องเพลง	สนุก ไพเราะ เก่ง ผู้ชาย ผู้หญิง ฯลฯ	สนุกมาก ไพเราะจริงๆ ผู้หญิงที่สวมกระโปรง ผู้ชายผมสั้น เก่งมาก ฯลฯ
3. ภาพทิวทัศน์	สวยงาม สดชื่น ก้อนหิน ต้นสน ฯลฯ	สวยงามมาก น่าสดชื่น ก้อนหินสีขาว ต้นสนที่สูง ๆ ฯลฯ
4. ภาพงู	ขยะแขยง น่ากลัว อันตราย งูเหลือม ฯลฯ	น่าขยะแขยง อันตรายจริงๆ น่าเกลียดน่ากลัว งูเหลือมตัวใหญ่ ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 6.2

1. กระดาษ ได้แก่ กระดาษสีขาว เขียนจดหมาย ทำหนังสือเรียน ฯลฯ
2. ผ้าเช็ดหน้า ได้แก่ สีนํ้ามุก ใส่นํ้าอม ผ้าเช็ดหน้าลายการ์ตูน ฯลฯ
3. หนังสือ ได้แก่ หนังสือสีแดง เล่นโดคหนังสือยาง รัศถูงก้วยเตี่ยว เล่นเป่ากบ ฯลฯ
4. ยางรถยนต์ ได้แก่ ยางรถยนต์สีดำ ทำพลาสติก ฯลฯ
5. กะลามะพร้าว ได้แก่ กะลามะพร้าวที่ซัดแล้ว ทำเครื่องประดับ กะลามะพร้าว
สีน้ำตาล ฯลฯ

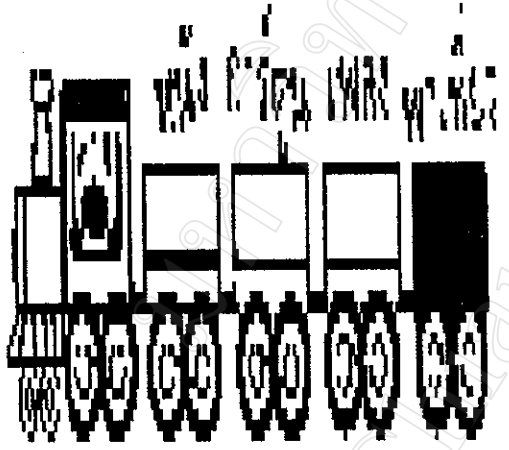

แบบฝึกที่ 7.1

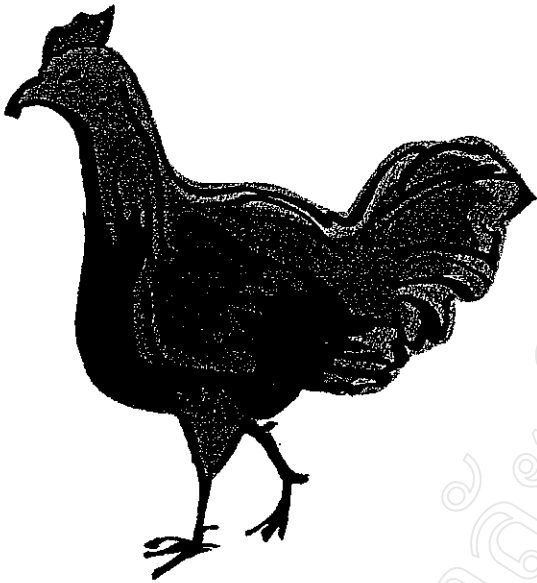
เรื่อง วลีและประโยค

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่บอกสถานที่และอาชีพจากภาพต่าง ๆ ตามความนึกคิด
ของนักเรียน
3. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

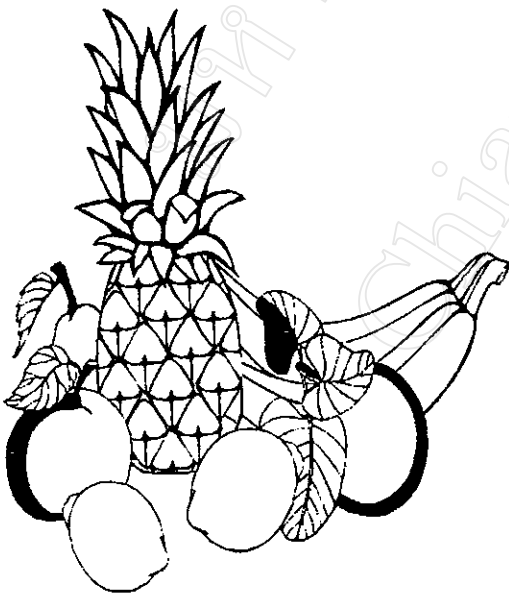
1 	สถานที่ _____ _____ _____ _____ _____ อาชีพ _____ _____ _____ _____ _____ _____
---	---

2.

สถานที่ _____

3.

สถานที่ _____

อาชีพ _____

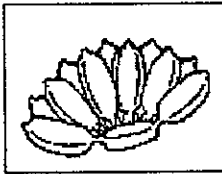
แบบฝึกที่ 7.2

เรื่อง วลีและประโยค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วเขียนวลีที่เกี่ยวกับภาพและนำวลีที่ได้ไปแต่งประโยคให้ได้มากที่สุด

ภายในเวลา 10 นาที

ตัวอย่าง

วลี กล้วยน้ำว้าของฉัน กล้วยสีเหลือง ฯลฯ

ประโยค

ฉันกินกล้วยน้ำว้าของฉัน

น้องกินกล้วยสีเหลือง ฯลฯ

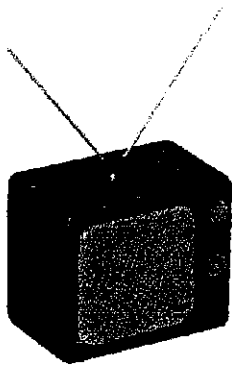
1.

วลี

ประโยค

2.

วลี _____

ประโยค _____

3.

วลี _____

ประโยค _____

เฉลย

1. แบบฝึกที่ 7.1

1.1 ภาพรถไฟ

สถานที่ สถานีรถไฟ โรงงานผลิตรถไฟ โรงงานซ่อมรถไฟ ฯลฯ

อาชีพ นายช่างซ่อมรถไฟ คนงานรถไฟ นายตรวจรถไฟ ฯลฯ

2.2 ภาพไก่

สถานที่ โรงเลี้ยงไก่ เล้าไก่ ฟาร์มไก่ ฯลฯ

อาชีพ คนเลี้ยงไก่ เกษตรกร พ่อค้าขายไก่ คนฆ่าไก่ ฯลฯ

2.3 ภาพผลไม้

สถานที่ ตลาดสด แผงลอยริมทาง ซูเปอร์มาเกต ร้านค้า ฯลฯ

อาชีพ พ่อค้า แม่ค้า ชาวสวน เกษตรกร ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 7.2

2.1. ภาพคนกินเลี้ยง

วลี งานเลี้ยงอำลา-อาลัย เหล้าแม่โขง ชุคราตรีระยิบระยับ

ประโยค แม่ของฉันไปงานเลี้ยงอำลา-อาลัย

พ่อของฉันดื่มเหล้าแม่โขง

คนที่มางานเลี้ยงแต่งกายชุคราตรีระยิบระยับ

2.2 ภาพโทรทัศน์

วลี โทรทัศน์สีช่องเจ็ด ละครเรื่องนายฮ้อยทมิฬ ฯลฯ

ประโยค ฉันชอบดูรายการของโทรทัศน์สีช่องเจ็ด

แดงชอบดูละครเรื่องนายฮ้อยทมิฬ ฯลฯ

2.3 ภาพม้าลาย

วลี ในสวนสัตว์ รูปร่างคล้ายม้า ฯลฯ

ประโยค ฉันชอบไปดูม้าลายที่อยู่ในสวนสัตว์

ม้าลายมีรูปร่างคล้ายม้า ฯลฯ

แบบฝึกที่ 8.1

เรื่อง การคิดประโยค

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. ให้นักเรียนช่วยกันคิดและเขียนประโยคจากอักษรที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ให้ได้มากที่สุด
3. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1. ฟ ร

2. ก ก ข

3. น ห ก

4. อ ป ส

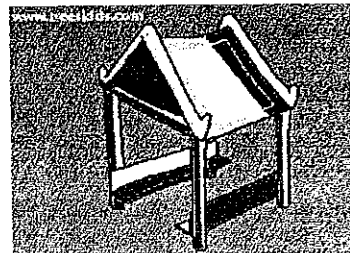
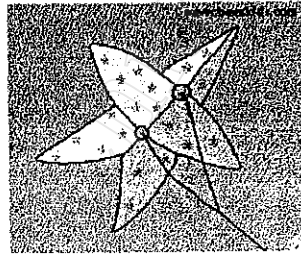
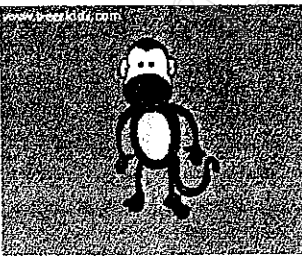
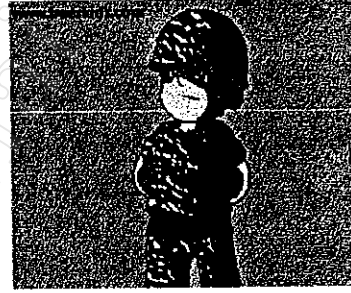
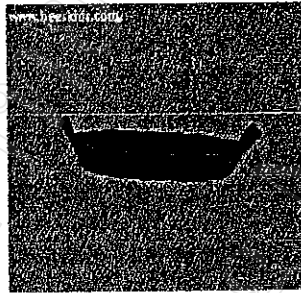
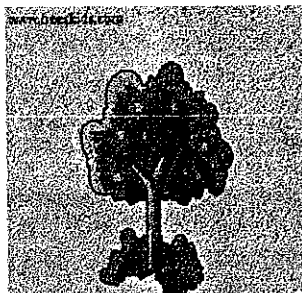
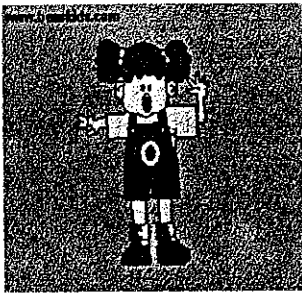
5. อ ต น

แบบฝึกที่ 8.2

เรื่อง การคิดประโยค

คำชี้แจง จงนำภาพที่ครูกำหนดให้ มาเขียนเป็นประโยคที่มีส่วนขยาย โดยให้แต่ละประโยคสามารถใช้ภาพสัมพันธ์กันอย่างน้อย 2 ภาพขึ้นไปตามความคิดของนักเรียน ให้ได้มากที่สุด (ภายในเวลา 10 นาที)

คำตอบแบบฝึกที่ 8.2

เฉลย

1. แบบฝึกที่ 8.1

1. ฟ ร เช่น ฟีรื่อง ฟิวส์รื่องเพลง ฯลฯ
2. ก ก ข เช่น แก้วกินไข่ ก้องกินข้าว กึกเกลียดไข่เจียว ฯลฯ
3. น ห ก เช่น นื่องหาคะดิกน้ำ น้ำหอมกระจาก ฯลฯ
4. อ ป ส เช่น อ้วนไปสะพานพระรามหก อาเป็นสตรี ฯลฯ
5. อ ต น เช่น อ้วนติน้อง อาตกน้ำ อ่างตกน้ำ ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 8.2

ประโยคจากภาพ เช่น เด็กผู้หญิงที่ผูกโบกำลังเล่นว่าว ทหารกำลังเคารพธงชาติ
ลิงตัวเล็กกำลังขึ้นต้นไม้ คนแก่นั่งอยู่ในศาลา เป็นต้น

แบบฝึกที่ 9.1

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. นักเรียนช่วยกันอ่านสถานการณ์เรื่อง “ความเร็วเป็นเหตุ” จากนั้นให้นักเรียนคิดและเขียนประโยคที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 สมมติให้นักเรียนเป็นนายเข้ม นักเรียนต้องการทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นักเรียนจะใช้ประโยคชนิดใดช่วยให้ทราบเหตุการณ์และพูดว่าอย่างไร
 - กลุ่มที่ 2 สมมติให้นักเรียนเป็นนายขาว นักเรียนต้องการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้นายเข้มฟัง นักเรียนจะใช้ประโยคชนิดใดช่วยในการอธิบายเหตุการณ์และจะพูดว่าอย่างไร
 - กลุ่มที่ 3 สมมติให้นักเรียนเป็นนายเข้ม นักเรียนต้องการสั่งให้นายน้อยพานายขาวไปหาหมอเพราะต้องอยู่สถานที่เกิดเหตุเพื่อรอตำรวจ นักเรียนจะใช้ประโยคชนิดใดช่วยในการบอกความต้องการของนักเรียนกับนายน้อยและจะพูดว่าอย่างไร
 - กลุ่มที่ 4 สมมติให้นักเรียนเป็นนายน้อย นักเรียนต้องการบอกนายเข้มว่า นักเรียนไม่สามารถพานายขาวไปหาหมอได้ นักเรียนจะใช้ประโยคชนิดใด บอกให้นายเข้มทราบและจะพูดว่าอย่างไร
3. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

สถานการณ์เรื่อง “ความเร็วเป็นเหตุ”

นายขาวซึ่งรถจักรยานยนต์กลับจากการไปทำธุระมาตามเส้นทางแม่ลำน้อย — แม่สะเรียงด้วยความเร็ว มีหมิวังค์คั่นน้ำรถนายขาวอย่างกะทันหัน นายขาวจึงหักรถหลบหมาเข้าข้างทาง แต่ด้วยความเร็วของรถทำให้เบรกไม่อยู่ ทั้งนายขาวและรถจักรยานยนต์จึงปะทะกับต้นไม้ข้างทางอย่างจัง นายขาวได้รับบาดเจ็บไม่สามารถขี่รถต่อไปได้

หลังจากนั้น นายน้อยกับนายเข้มซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านเดินทางผ่านมาพบเหตุการณ์พอดี

ประโยคเพื่อการสื่อสารจากสถานการณ์เรื่อง “ความเร็วเป็นเหตุ”

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารจากรูปภาพต่อไปนี้ และหาให้ได้มากที่สุด
(ภายในเวลา 10 นาที)

<u>ประโยชน์นอกเล่า</u>	<u>ประโยคคำถาม</u>
<u>ประโยชน์ปฏิเสธ</u>	<u>ประโยคคำสั่ง</u>

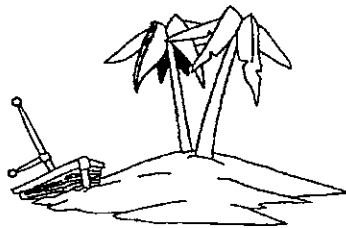
เฉลย

1. แบบฝึกที่ 9.1

- กลุ่มที่ 1 ประโยคคำถาม เช่น ทำไมรถถึงชนกับต้นไม้ ? ฯลฯ
- กลุ่มที่ 2 ประโยคบอกเล่า เช่น ผมกลับจากธุระ ผมหักหลบหมาเข้าข้างทาง ฯลฯ
- กลุ่มที่ 3 ประโยคคำสั่ง เช่น น้อยพานายขาวไปส่งโรงพยาบาลหน่อย ฯลฯ
- กลุ่มที่ 4 ประโยคปฏิเสธ เช่น ผมพานายขาวไปส่งโรงพยาบาลคนเดียว ไม่ได้เพราะเขาบาดเจ็บมาก ฯลฯ

2. แบบฝึกที่ 9.2

ประโยคบอกเล่า	ประโยคคำถาม
เด็กๆกำลังเล่นงูกินหาง มะลิเป็นแม่งู เพื่อนๆเป็นลูกงู หมเป็นพ่องู พ่องู แม่งู และลูกงูร้องเพลงโต้ตอบกัน พ่องูจะวิ่งไล่จับลูกงู แม่งูจะคอยป้องกันลูกงู เด็กๆมีความสุขสนุกสนานกันมาก ฯลฯ	ใครกำลังเล่นงูกินหาง ใครเป็นแม่งู เพื่อนๆเล่นเป็นอะไร ใครเป็นพ่องู ใครร้องเพลงโต้ตอบกัน พ่องูจะวิ่งไล่จับอะไร ใครจะคอยป้องกันลูกงู ใครมีความสุขสนุกสนานกันมาก ฯลฯ
ประโยคปฏิเสธ	ประโยคคำสั่ง
เด็กๆไม่เล่นงูกินหาง มะลิไม่ได้เป็นแม่งู ฯลฯ	จงเล่นงูกินหาง วิ่งเร็วๆหน่อย ฯลฯ

แบบฝึกที่ 10.1

เรื่อง การคิดข้อความบรรยายภาพ

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. ให้นักเรียนช่วยกันคิดข้อความบรรยายภาพที่กำหนดให้
3. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

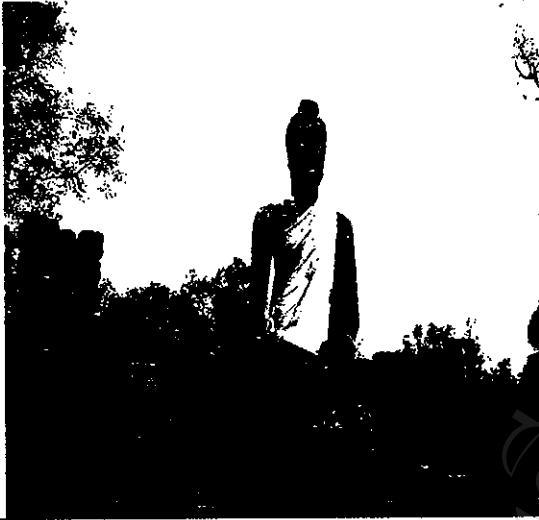
1.

2.

3.

4.

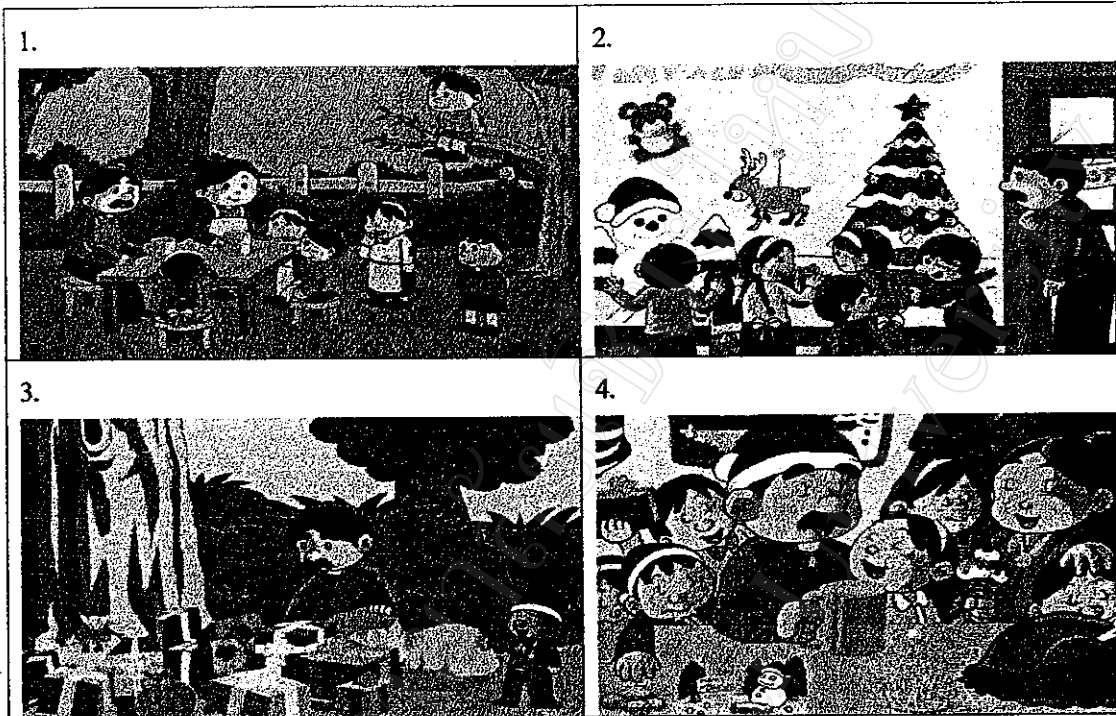
5.

แบบฝึกที่ 10.2

เรื่อง การคิดข้อความบรรยายภาพต่อเนื่องเป็นเรื่องราว

คำชี้แจง จงดูภาพแล้วเขียนข้อความบรรยายภาพต่อเนื่องเป็นเรื่องราว ภายในเวลา 10 นาที

1.

2.

3.

4.

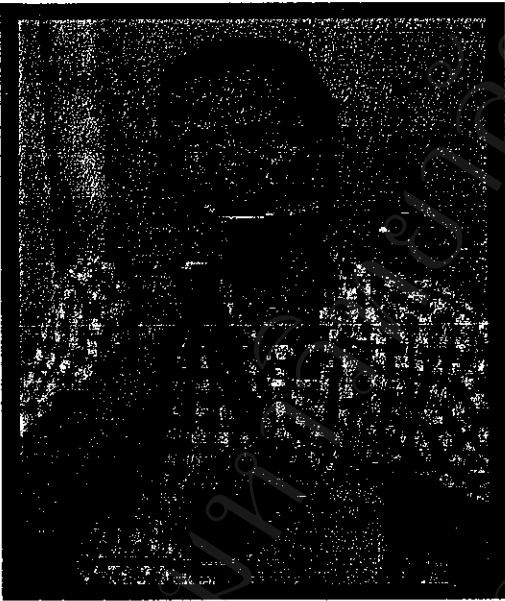
แบบฝึกที่ 11.1

เรื่อง การคิดข้อความเพื่อแสดงความรู้สึก

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. ให้นักเรียนดูภาพ แล้วช่วยกันคิดข้อความเพื่อแสดงความรู้สึกของนักเรียนได้
3. เขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1.

2.

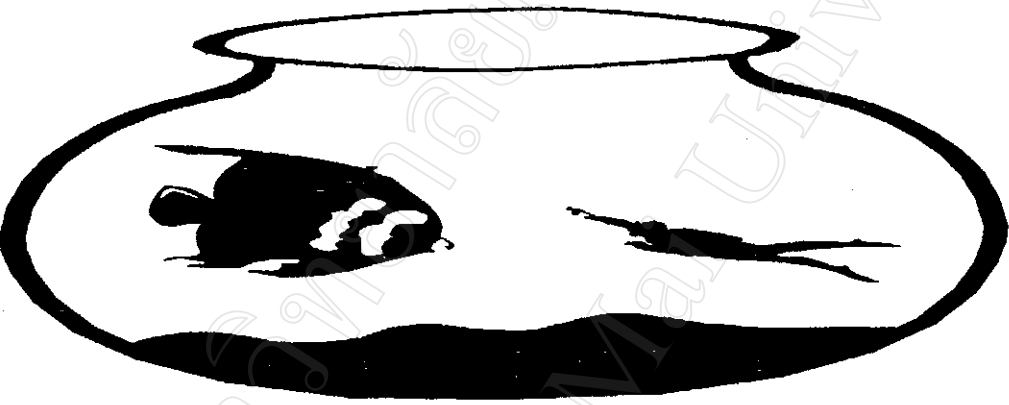

แบบฝึกที่ 11.2

เรื่อง การคิดข้อความเพื่อแสดงความรู้สึก

คำชี้แจง จงเขียนบรรยายความรู้สึกเป็นข้อความสั้นๆตามความรู้สึกของนักเรียนเอง ภายใน
เวลา 10 นาที

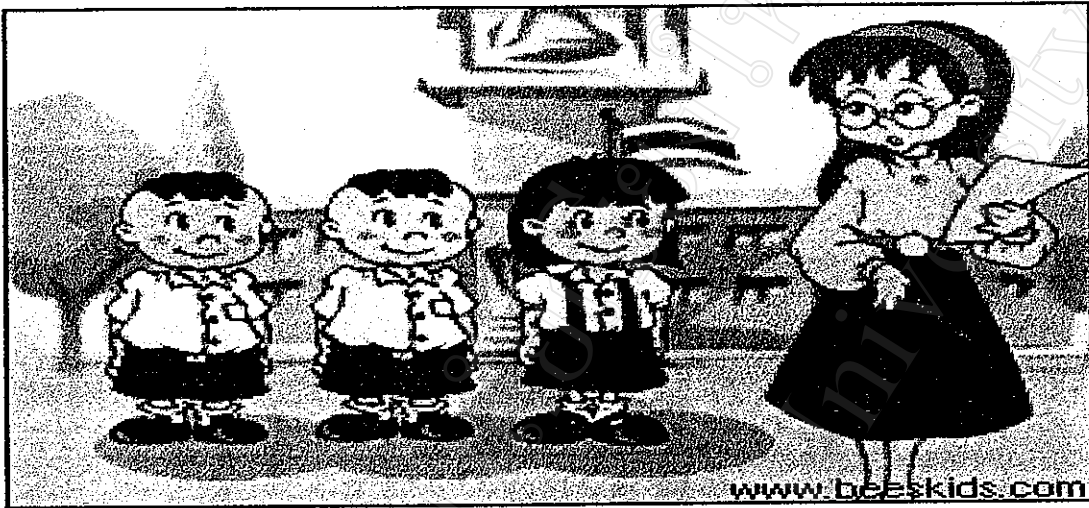
ถ้านักเรียนเป็นปลา แล้วถูกขัง

แบบฝึกที่ 12.2

เรื่อง การคิดและเขียนความเรียงจากภาพ

คำสั่ง จงคิดชื่อเรื่องและเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ตามความคิดของนักเรียน ภายในเวลา 10 นาที

1501.....

Blank lined paper with a faint watermark reading 'Chiang Mai' and 'Uthairat'.

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 10 นาที
2. จงช่วยกันนำภาพและข้อความที่กำหนดให้มาคิดและเขียนนิทานต่อจนจบตามความคิดของนักเรียนเอง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม
3. เขียนนิทานลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1509

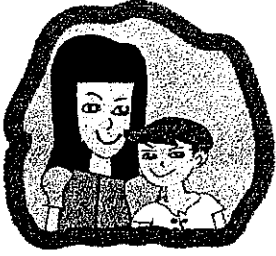
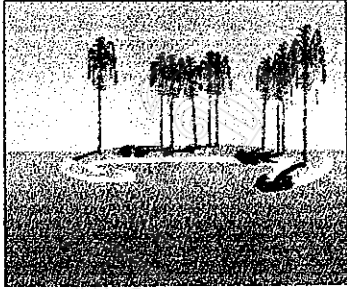
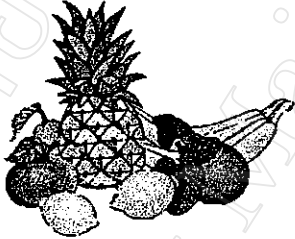
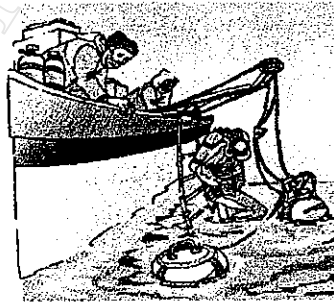
ชวานาผู้หนึ่ง มีลูกชายสามคน ลูกชายของเขาทุกคน ล้วนเป็นคนเกียจคร้าน จึงไม่มีใคร ไปช่วยพ่อของเขา ทำงานในท้องนาเลย ทุกคนเอาแต่กิน กับ นอน เท่านั้น ชวานารู้สึกเสียใจมาก ที่ลูก ๆ ของเขา เป็นเช่นนี้วันหนึ่ง ชวานาเกิดล้มป่วยลงอย่างกะทันหัน เขาจึงเรียกลูกชายทั้งสาม เข้ามาสั่งความ “พ่อฝังสมบัติทั้งหมดที่จะยกให้พวกเจ้า ไว้ในท้องนา เมื่อพ่อตายไปแล้ว พวกเจ้าจงไปขุดหาเงินเอาเองเถิด” บอกแล้วชวานาก็สิ้นใจ.....

[illegible]

แบบฝึกที่ 13.2

เรื่อง การคิดและเขียนนิทานตามจินตนาการ

คำชี้แจง จงนำภาพและคำที่กำหนดให้มาคิดและเขียนเป็นนิทานตามความคิดของนักเรียน ภายในเวลา 10 นาที

แม่กับลูก 	เกาะ 	ระบำ
ถ่ายรูป 	ผลไม้ 	ค้ำน้ำ
ชาวญี่ปุ่น 	จดหมาย 	บ้าน

๔
๑๕๐๓.....

คำชี้แจง

1. มีเวลาในการทำงาน 20 นาที
2. จงช่วยกันนำคำที่กำหนดให้มาคิดตั้งชื่อเรื่อง และเขียนเป็นเรื่องราวตามความคิด
ของนักเรียนเอง
3. เขียนเรื่องลงในช่องว่างที่กำหนดให้ และขีดเส้นใต้คำที่กำหนดให้
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

เด็กหญิง นิทรศการ ศีใจ แม่ กระตักน้ำ หุ่นยนต์ พุด เทคโนโลยี กระเป๋ บ้าน

เรื่อง.....

แบบฝึกที่ 14.2

เรื่อง การคิดและเขียนความเรียงตามจินตนาการ

คำชี้แจง จงคิดและเขียนเป็นเรื่องราวตามความคิดของนักเรียนเอง ในหัวข้อ “ถ้าโลกเต็มไปด้วยนางฟ้าและเทวดา ไม่มีมนุษย์เลย” ภายในเวลา 20 นาที

เรื่อง.....

แผนการสอนการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดหลายทิศทาง หลายแง่มุม การฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์ จะช่วยให้นักเรียนมีความคิดหลากหลาย อันจะเป็นพื้นฐานในการเขียนต่อไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความคิดสร้างสรรค์ได้
2. นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ได้
3. เมื่อกำหนดลายเส้นหรือภาพมาให้ นักเรียนสามารถใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง

ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ ต่อเติมให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ได้อย่างหลากหลาย และไม่ซ้ำแบบใคร

4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดขั้นอนันต์ คือ ความคิดหลายทิศ หลายทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล ลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นพบวิธีแก้ปัญหาได้สำเร็จ

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์มี 4 ประการ คือ

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับคนอื่น
2. ความคิดคล่อง หมายถึง การคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ได้คำตอบมาก

ในเวลาจำกัด

3. ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภทที่สุด หรือแก้ปัญหาได้หลายแนวทาง

4. ความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเพื่อตกแต่งหรือขยายความคิดครั้งแรกให้ภาพชัดเจน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูแจกใบงานเชื่อมจุดทั้ง 6 จุดให้นักเรียนแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรม“ลากเส้น” ตามคำสั่ง
2. ครูถามนักเรียนว่า การที่นักเรียนลากเส้นตรงเชื่อมจุดทั้ง 6 จุดได้นั้น นักเรียนต้องทำอะไรก่อน นักเรียนลากเส้นเชื่อมจุดทั้ง 6 จุดได้ในทันทีหรือไม่ นักเรียนมีวิธีการคิดอย่างไร
3. ครูนำเข้าสู่เนื้อหาเรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ โดยอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การที่นักเรียนฝึกคิดวิธีแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย เป็นขั้นตอนแรกของการมีความคิดสร้างสรรค์
4. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ ครูซักถามนักเรียนถึงความหมาย และองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์จากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 1.1
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
7. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย และองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ร่วมกัน
8. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 1.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 1.1 และ 1.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ที่ฝึกความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ อันเป็นองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ใบงาน
2. ใบความรู้
3. แบบฝึกที่ 1.1 และ 1.2

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. สังเกตจากความสนใจ
3. สังเกตจากการทำแบบฝึก ฯ

สื่อการเรียนการสอนใบงาน

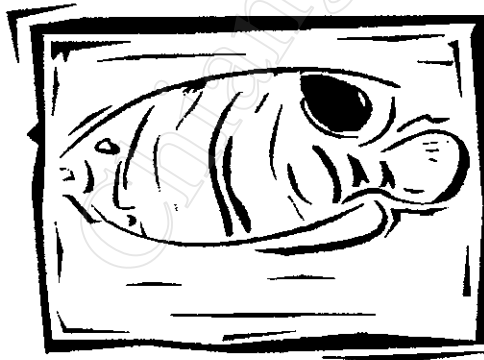
คำชี้แจง ให้นักเรียนลากเส้นตรงเชื่อมจุดทั้ง 6 จุดเข้าด้วยกัน และขณะที่ลากเส้นตรงเชื่อมโยงนั้น ต้องลากอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ นักเรียนสามารถลากเส้นตรงผ่านจุดแต่ละจุดโดยไม่ต้องยกมือ และต้องไม่ให้เส้นที่ลากไปนั้นทับกันด้วย

ใบความรู้เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดขั้นอ่อนน้อม คือ ความคิดหลายทิศ หลายทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล ลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นพบวิธีแก้ปัญหาได้สำเร็จ

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์มี 4 ประการ คือ

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับคนอื่น
2. ความคิดคล่อง หมายถึง การคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ได้คำตอบมาก ในเวลาจำกัด
3. ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภทที่สุด หรือแก้ปัญหาได้หลายแนวทาง
4. ความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเพื่อตกแต่งหรือขยาย ความคิดครั้งแรกให้ภาพชัดเจน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การคิดคำ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

คำ เป็นเสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย ในการเขียนคำแต่ละคำนั้น ผู้เขียนจะต้องรู้หลักในการคิด คือ คำจะประกอบด้วยพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ และตัวการันต์ ซึ่งคำแต่ละคำจะมีความหมายแตกต่างกันไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเขียนคำจากพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ และตัวการันต์ที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถบอกความเหมือนและความแตกต่างของคำต่างๆได้
3. เมื่อกำหนดอักษรมาให้ นักเรียนสามารถเขียนคำใหม่ที่มีความหมายได้
4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

คำ คือ เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย แต่ละคำจะต้องประกอบด้วยอย่างน้อย 3 ส่วน คือ พยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	วรรณยุกต์
ดา	ด	อา	ไม่มีรูป เสียงสามัญ
ตรี	ต	อี	ไม่มีรูป เสียงสามัญ
ถึ	ถ	อึ	รูปเอก เสียงเอก
คำ	ค	อ่า	รูปโท เสียงตรี
จ๊ะ	จ	อะ	รูปตรี เสียงตรี
หนา	ห	อา	ไม่มีรูป เสียงจัตวา

นอกจากนี้ คำยังประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ ดังนี้

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	วรรณยุกต์	ตัวสะกด	ตัวการันต์
เดิน	ด	เออ	ไม่มีรูป เสียงสามัญ	น	-
องค์	อ	โอะ	ไม่มีรูป เสียงสามัญ	ง	ก
ทรัพย์	ทร	อะ	ไม่มีรูป เสียงตรี	พ(แม่กบ)	ย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูถามปริศนาคำทายนักเรียนดังนี้

อะไรเอ่ย สิบคืนเดินมา หลังกามุงสังกะสี (ปู)

อะไรเอ่ย แหวนกับแหวนชนกันที่หันอากาศ เกิดเป็นสัตว์ประหลาดชอบกินหญ้า
(วัว)

อะไรเอ่ย สัตว์เลี้ยงของฉัน นั้มนั้มน่ารัก

ใครใครรู้จัก ฉันเรียกเจ้าเหมียว

ตามันกลมกลม ฟันคมมีเขี้ยว

มันร้องเหมียวเหมียว ทายซิอะไร (แมว)

1. นักเรียนดูบัตรคำเฉลยปริศนาคำทาย คือ ปู วัว แมว ทีละคำ

2. ครูยกตัวอย่างบัตรคำจากปริศนาคำทาย คือ ปู แมว แล้วถามนักเรียนว่า บัตรคำ
ที่ยกตัวอย่างมาประกอบด้วยส่วนประกอบของคำกี่ส่วน อะไรบ้าง

3. นักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่อง คำ ครูซักถามนักเรียนถึงความหมายของคำและ
ส่วนประกอบของคำ

4. ครูและนักเรียนสรุปพร้อมกันว่า คำ คือ เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย แต่
ละคำจะต้องประกอบด้วยอย่างน้อย 3 ส่วน คือ พยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ เช่น คำว่า
“ปู” ส่วนคำว่า “แมว” มีส่วนประกอบของคำเพิ่มอีก 1 ส่วน คือ ตัวสะกด

5. ครูยกตัวอย่างเพิ่มเติม โดยนำบัตรคำว่า “ห่าน” ติดกระดานคำให้นักเรียนดู
พร้อมยกตัวอย่างให้นักเรียนดูว่า คำต่างๆแต่ละคำนั้น ถ้ามีการเปลี่ยนแต่ละส่วนในส่วนประกอบ
ของคำจะได้คำใหม่เกิดขึ้น เช่นถ้าเปลี่ยนเฉพาะพยัญชนะต้น ก็จะได้คำใหม่ที่คล้องจองกับคำเดิม
เพราะคำใหม่นั้นใช้สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดของคำเดิม เช่น ถ้าคำเดิมคือ “ห่าน” แล้วให้นักเรียน

ยกตัวอย่างคำใหม่ที่ได้ เช่น ขาน ปาน วาน บาน เป็นต้น ถ้าเปลี่ยนเฉพาะสระ จะได้คำใหม่คือ หิน หั้น โหน หอน เป็นต้น ถ้าเปลี่ยนแปลงเฉพาะวรรณยุกต์จะได้คำใหม่คือ ห่าน แต่ถ้าเปลี่ยนตัวสะกดแล้วจะได้คำใหม่ และมีความหมายแตกต่างจากคำเดิม เช่น หาร หาญ เป็นต้น

7. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 2.1

8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

9. นักเรียนสรุปความหมาย ส่วนประกอบของคำ ความเหมือนและความแตกต่างของคำร่วมกัน

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 2.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 2.1 และ 2.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปแบบของแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนคิดได้คล่อง รวดเร็ว และแปลกใหม่

สื่อการเรียนการสอน

1. ปริศนาคำทาย
2. บัตรคำ
3. ใบความรู้
4. แบบฝึกที่ 2.1 และ 2.2

การวัดและประเมินผล

1. จากการตอบคำถามของนักเรียน
2. จากการสังเกตความตั้งใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
3. จากการตรวจแบบฝึก

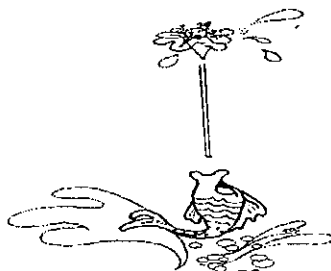
ใบความรู้เรื่องคำ

คำ คือ เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย แต่ละคำจะต้องประกอบด้วยอย่างน้อย 3 ส่วน คือ พยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	วรรณยุกต์
คา	ค	อา	ไม่มีรูป เสียงสามัญ
ครี	คร	อี	ไม่มีรูป เสียงสามัญ
คะ	ค	อี	รูปเอก เสียงเอก
คำ	ค	อำ	รูปโท เสียงตรี
จะ	จ	อะ	รูปตรี เสียงตรี
หนา	หน	อา	ไม่มีรูป เสียงจัตวา

นอกจากนี้ คำยังประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ ดังนี้

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	วรรณยุกต์	ตัวสะกด	ตัวการันต์
เดิน	ด	เออ	ไม่มีรูป เสียงสามัญ	น	-
องค์	อ	โอะ	ไม่มีรูป เสียงสามัญ	ง	ก
ทรัพย์	ทร	อะ	ไม่มีรูป เสียงตรี	พ(แม่กบ)	ย

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การประสมคำ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การประสมคำ เป็น การนำคำตั้งแต่สองคำมารวมกัน เพื่อให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมายแตกต่างออกไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอธิบายหลักการประสมคำได้
2. นักเรียนสามารถประสมคำจากคำที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนสามารถเขียนคำใหม่ que แสดงความหมายสอดคล้องกับภาพได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การประสมคำ คือ การนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมารวมกัน เพื่อให้เกิดเป็นคำใหม่ เช่น “น้ำ” รวมกับคำว่า “ใจ” เป็น “น้ำใจ” หมายถึง คนที่มีนิสัยใจคอเอื้อเฟื้อ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น คำที่ให้นักเรียนประสม คือ หัว เจ้า น้ำ ใจ ดา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูถามปริศนา “ เธอคิดว่า ” ซึ่งเป็นปริศนาเกี่ยวกับคำประสม โดยจะมีคำถามแล้วให้นักเรียนตอบ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม ดังต่อไปนี้

- เธอคิดว่า ของเหลวใส ไม่มีสี ไม่มีรส มีประโยชน์มาก คือ อะไร (น้ำเปล่า)
- เธอคิดว่า คนที่มีนิสัยใจคอเอื้อเฟื้อ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนที่มีอะไร (น้ำใจ)
- เธอคิดว่า ของเหลวที่มีรสเค็ม เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ คือ อะไร (น้ำทะเล)
- เธอคิดว่า ของเหลวมีรสชาติหวาน มัน ได้จากทั้งคนและสัตว์ คือ อะไร (น้ำนม)
- เธอคิดว่า ของเหลวมาจากสวรรค์ หมายถึง อะไร (น้ำทิพย์)

2. นักเรียนสังเกตและอภิปราย คำตอบแต่ละข้อที่ได้จากปริศนาว่า ประกอบด้วยคำที่คำจากนั้น ครูและนักเรียนร่วมสนทนากันเกี่ยวกับหลักการประสมคำ

3. ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ แล้วให้นักเรียนคิดคำใหม่โดยใช้คำที่ครูกำหนดให้ เช่น “แข็ง” คำใหม่ที่ได้ คือ แข็งแรง แข็งขัน แข็งกร้าว แข็งแกร่ง น้ำแข็ง ใจแข็ง ปากแข็ง ท้องแข็ง เป็นต้น

4. แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ จากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 3.1

5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. ครูและนักเรียนสรุปหลักการประสมคำร่วมกัน
7. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 3.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 3.1 และ 3.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปแบบของแบบฝึกการประสมคำที่มุ่งให้นักเรียนคิดได้คล่องและรวดเร็ว

สื่อการเรียนการสอน

1. ปรีสนา “เธอคิดว่า”
2. บัตรคำ คำว่า แข็ง
3. แบบฝึกที่ 3.1 และ 3.2

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจจากผลงาน

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การคิดคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันและคำตรงข้าม

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความถี่รวบยอด

คำแต่ละคำมีลักษณะเฉพาะ บางคำมีความหมายขัดแย้งกัน แต่บางคำมีความหมายคล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจจะใช้แทนกันได้โดยพิจารณาใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และจุดมุ่งหมาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดนิทานมาให้ นักเรียนสามารถหาคำตรงข้ามของคำที่ขีดเส้นใต้ได้
2. เมื่อกำหนดคำมาให้ นักเรียนสามารถหาคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันได้
3. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน คือ คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน เช่น ขาว-ดำ สว่าง-มืด สูง-ต่ำ ยาว-สั้น ร่ำรวย-ยากจน อ้วน-ผอม บาง-หนา เป็นต้น

คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือไปในทิศทางเดียวกัน เช่น

ดอกไม้ คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ มาลี ผกา บุปผา มาลัย เป็นต้น

สวย คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ งดงาม มีเสน่ห์ น่าดู น่ารัก เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5-7 คน หลังจากนั้นแจกบัตรคำ คำว่า ขาว ดำ สว่าง มืด สูง ต่ำ มาลี ผกา บุปผา ดอกไม้ มาลัย ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดแบ่งบัตรคำที่ให้ตามความคิดของนักเรียน

2. ครูถามนักเรียนว่าแต่ละกลุ่มจัดแบ่งบัตรคำออกเป็นกี่กลุ่ม จัดอย่างไร ใช้อะไร เป็นเกณฑ์ในการจัดบัตรคำ จากนั้นครูเฉลยว่าบัตรคำที่ครูแจกให้จัดแบ่งอย่างไร

3. นักเรียนอภิปรายว่า ครูใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจัดบัตรคำ จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า การจัดบัตรคำใช้ลักษณะของความหมายเป็นเกณฑ์จัดแบ่งคำเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความหมายคล้ายคลึงกันและกลุ่มที่มีความหมายตรงข้ามกัน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดบัตรคำกลุ่มใหม่ที่ครูแจกให้ ซึ่งประกอบด้วยคำว่า สวดยงคาม น่าดู น่ารัก ร้ารวย ขากจน ผอม อ้วน บาง หนา ขาว สั้น ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความหมายคล้ายคลึงกันและกลุ่มที่มีความหมายตรงข้ามกัน
5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของการจัดบัตรคำ จากนั้นครูและนักเรียนสรุปร่วมกันถึงลักษณะของคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน และคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 4.1
7. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
8. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน ที่คิดได้จากคำที่หาได้จากนิทาน
9. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของคำตรงข้าม และคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน
10. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 4.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 4.1 และ 4.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงความคิดเดี่ยวหรือหลายประเภทเข้าด้วยกัน โดยอาศัยลักษณะบางประการเป็นเกณฑ์ เช่น เขียนคำต่างๆที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน หรือตรงกันข้ามกับคำที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น ผกา บุปผา ดอกไม้ มาลัย เป็นต้น
2. บัตรคำ คำที่มีความหมายที่ตรงข้ามกัน เช่น ขาว-ดำ สว่าง-มืด สูง-ต่ำ เป็นต้น
3. นิทานเรื่อง คันทันกับพุ่มไม้
4. แบบฝึกที่ 4.1 และ 4.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตการร่วมกิจกรรม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงาน

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การคิดคำที่จัดอยู่ในจำพวกเดียวกัน

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การคิดคำที่จัดอยู่ในจำพวกเดียวกัน เป็นการนำคำที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมกันมาอยู่
พวกเดียวกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอธิบายหลักการนำคำมาอยู่จำพวกเดียวกันได้
2. นักเรียนสามารถวาดภาพประกอบคำที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนสามารถบอกคำที่จัดอยู่ในจำพวกของสิ่งที่กำหนดให้ได้
4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การจัดสิ่งของที่อยู่ในจำพวกเดียวกัน คือ การนำคำที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมกันมา
อยู่พวกเดียวกัน เช่น

กลุ่มดอกไม้ ได้แก่ บานไม่รู้โรย กุหลาบ ช่อนกลั่น จำปา จำปี บานชื่น หน้าวัว
ดาวเรือง เป็นต้น

กลุ่มของหวาน ได้แก่ ทองหยิบ หม้อแคง บัวลอย โรตีสูกซุบ รวมมิตร ลอดช่อง
ฝอยทอง เป็นต้น

กลุ่มสัตว์บก ได้แก่ ไก่ เป็ด วัว ควาย ม้า สุนัข ช้าง ลิง เสือ สิงโต ม้าลาย
เป็นต้น

กลุ่มสัตว์น้ำ ได้แก่ ปลา หอยเบี้ย แมงกะพรุน ม้าน้ำ ปะการัง ปลาหมึก กุ้ง นาก
ปูเสฉวน เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วจับบัตรคำ 1 ใบ จากกระป๋องปริศนา ซึ่งแต่ละบัตรคำมีคำว่า บานไม่รู้โรย กุหลาบ ช่อนกลั่น จำปา จำปี บานชื่น หน้าวัว ดาวเรือง ทองหยับ หม้อแกง บัวลอย โรติ ลูกชุบ รวมมิตร ลอดช่อง ฟอยทอง แต่ละ 2 บัตร แล้วครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามลักษณะของชื่อในบัตรคำที่จับได้

2. ครูถามนักเรียนว่า การจัดกลุ่มของแต่ละกลุ่มใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม จากนั้นครูเฉลยว่า บัตรคำสิ่งของที่นักเรียนจับได้จัดแบ่งกลุ่มอย่างไร

3. ครูให้นักเรียนบอกว่า ครูใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ใช้คำที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมกันมาอยู่จำพวกเดียวกันเป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มดอกไม้และกลุ่มของหวาน

4. ครูให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แบ่งเป็น 4 กลุ่มตามบัตรคำ โดยให้คนที่ได้บัตรคำที่ซ้ำกันแยกอยู่คนละกลุ่ม แล้วแจกบัตรคำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับบัตรคำอีกครั้ง แต่ละชุดมีคำว่า ไข่ เป็ด วัว ควาย ม้า สุนัข ช้าง ลิง เสือ สิงโต ม้าลาย ปลา หอยเบี้ย แมงกะพรุน ม้าน้ำ ปะการัง ปลาหมึก กุ้ง นาก ปูเสฉวน แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันจัดจำพวกของบัตรคำที่ครูแจกให้ออกเป็น 2 จำพวก คือ สัตว์บกและสัตว์น้ำ

5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของการจัดจำพวก จากนั้นครูและนักเรียนสรุปร่วมกันถึงลักษณะของสัตว์บกและสัตว์น้ำ

6. ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 5.1

7. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

8. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบผลงานจากแบบฝึก ๔

9. ครูและนักเรียนสรุปหลักการนำคำที่มีคุณสมบัติร่วมกันมาอยู่จำพวกเดียวกันร่วมกัน

10. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 5.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 5.1 และ 5.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของจำพวก ซึ่งเป็นการจัดประเภทหรือกลุ่มของคำที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมกัน เช่น สัตว์บก ได้แก่ ไข่ เป็ด วัว ควาย เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

1. กระป๋องปริศนา
2. บัตรคำดอกไม้ เช่น บานไม่รู้โรย กุหลาบ ช่อนกลั่น จำปา เป็นต้น
3. บัตรคำของหวาน เช่น ทองหยิบ หม้อแกง ลอดช่อง เป็นต้น
4. บัตรคำสัตว์บก เช่น ไก่ เป็ด วัว ควาย เป็นต้น
5. บัตรคำสัตว์น้ำ เช่น ปลา กุ้ง ปู เสฉวน เป็นต้น
6. แบบฝึกที่ 5.1 และ 5.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจจากผลงาน

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การกวีวลี

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

วลี คือ กลุ่มคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป มีความหมาย แต่มีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของวลีได้
2. เมื่อกำหนดรูปภาพมาให้ นักเรียนสามารถบอกวลีที่เกี่ยวกับภาพนั้นได้
3. เมื่อกำหนดคำและรูปภาพมาให้ นักเรียนสามารถใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น เขียนวลีที่เกี่ยวกับคำและรูปภาพนั้นได้
4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

วลี คือ กลุ่มคำที่นำคำมาเรียงกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปและมีความหมาย แต่ยังไม่เป็นประโยค เป็นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเพราะเนื้อหาความยังไม่สมบูรณ์ ในแต่ละประโยค วลีจะทำหน้าที่เป็นประธาน กริยา กรรม ส่วนขยาย หรือเป็นคำอุทานก็ได้ เช่น

การเรียนรู้ภาษาไทยมีประโยชน์มาก (ประธาน)

เขาเห็นสุนัขพันธุ์ไทย (กรรม)

ฉันกำลังทบทวนบทเรียน (กริยา)

เขาวิ่งรวดเร็วราวลมกรด (ขยายกริยา)

โอ๊ยตายแล้ว! ฉันลืมทำการบ้าน (คำอุทาน)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนคู่อ่านคำ นาฬิกา เรือนทอง ว่องไว ทายาท ท่าน อาจารย์ จำใจ จากจร อุตสาห์ พยายาม ใหญ่โต มโหฬาร โต๊ะรับแขก ไม้สาก แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรคำตามความคิดของนักเรียน
2. ครูเฉลยความถูกต้องของการจับคู่บัตรคำ

3. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง วลี ครูซักถามนักเรียนถึงความหมายของวลี
4. ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันว่า วลี คือ กลุ่มคำที่นำมาเรียงกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป และมีความหมายแต่ยังไม่เป็นประโยค เป็นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเพราะเนื้อความยังไม่สมบูรณ์ เช่น นาฬิกาเรือนทอง จำใจจากจร อุตส่าห์พยายาม ใหญ่โตมโหฬาร โต๊ะรับแขกไม้สัก ท่านอาจารย์ ว่องไวทวยหาศ เป็นต้น
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 6.1
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของวลี การนำคำมารวมกันเป็นวลีทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงอย่างไร
8. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 6.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 6.1 และ 6.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของกลุ่มคำหรือวลีโดยทดสอบให้ใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น คิดวลีที่เกี่ยวกับคำและภาพที่กำหนดให้ เช่น ให้เขียนวลีที่เกี่ยวกับกระต่าย เช่น กระต่ายสีขาว ให้เขียนจดหมาย เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ เช่น นาฬิกา เรือนทอง ท่าน อาจารย์ เป็นต้น
2. ใบความรู้เรื่อง วลี
3. แบบฝึกที่ 6.1 และ 6.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจจากผลงาน

ใบความรู้เรื่องวลี

วลี คือ กลุ่มคำที่นำคำมาเรียงกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปและมีความหมาย แต่ยังไม่เป็นประโยค เป็นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเพราะเนื้อความยังไม่สมบูรณ์ ในแต่ละประโยควลีจะทำหน้าที่เป็นประธาน กริยา กรรม ส่วนขยาย หรือเป็นคำอุทานก็ได้ เช่น

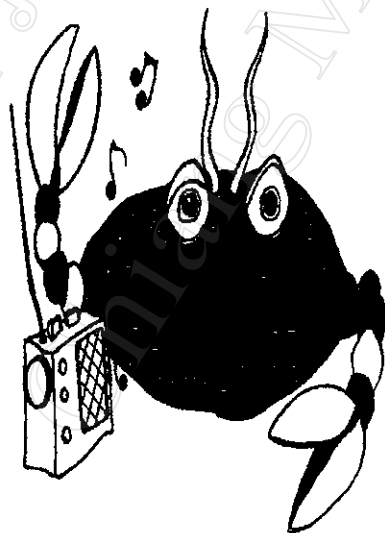
การเรียนรู้ภาษาไทยมีประโยชน์มาก (ประธาน)

เขาเห็นสุนัขพันธุ์ไทย (กรรม)

ฉันกำลังขยับทบทวนบทเรียน (กริยา)

เขาวิ่งรวดเร็วราวลมกรด (ขยายกริยา)

โอ๊ยตายแล้ว! ฉันลืมทำการบ้าน (คำอุทาน)

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การคิดวลีและประโยค

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

วลี เป็นกลุ่มคำที่มีความหมาย แต่มีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค แต่ประโยคเป็นการนำคำหรือกลุ่มคำมาเรียงกันให้ได้ใจความสมบูรณ์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดภาพมาให้ นักเรียนสามารถบอกลีที่เกี่ยวกับภาพนั้นตามความนึกคิดได้
2. เมื่อกำหนดภาพมาให้ นักเรียนสามารถคิดและเขียนเป็นวลีและประโยคอธิบายภาพ

ได้อย่างหลากหลาย

3. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

วลี คือ กลุ่มคำที่มีความหมาย แต่มีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค
ประโยค คือ การนำคำหรือกลุ่มคำมาเรียงกันแล้วมีใจความสมบูรณ์บอกให้รู้ว่า ใครทำอะไร แต่ละประโยคจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ภาคประธานและภาคแสดง จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้

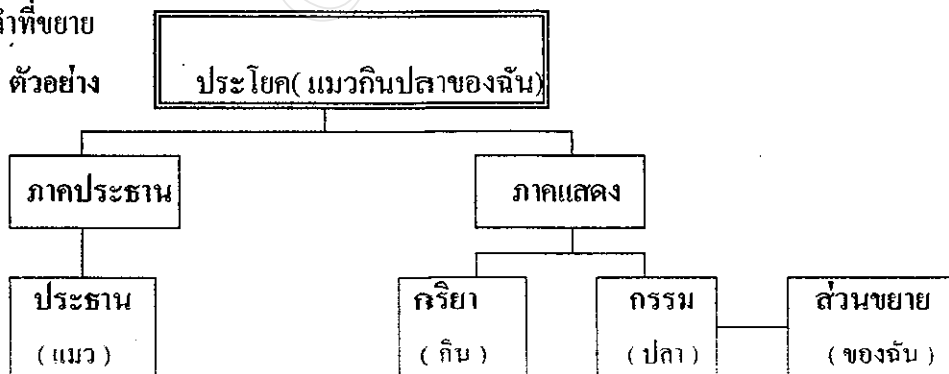
ประโยคจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ประธาน หมายถึง ผู้กระทำการ
2. กริยา หมายถึง อาการที่ประธานกระทำ
3. กรรม หมายถึง ผู้ที่ถูกประธานกระทำกริยานั้น

บางครั้งอาจมีส่วนขยาย เพื่อให้ประโยคมีความหมายชัดเจนขึ้น ส่วนมากส่วนขยาย

มักอยู่ชิดคำที่ขยาย

ตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นักเรียนสังเกตและอภิปรายความแตกต่างของข้อความ 2 ข้อความ คือ “เสื้อสีแดง” และ “เด็กผู้หญิงสวมเสื้อสีแดง”
2. ครูเฉลย ข้อความ “เสื้อสีแดง” เป็นวลีหรือกลุ่มคำ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค “เด็กผู้หญิงสวมเสื้อสีแดง” เท่านั้น
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง วลีและประโยค ครูซักถามนักเรียนถึงความหมายของประโยค ส่วนประกอบของประโยค ความแตกต่างของวลีและประโยค แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากใบความรู้
5. ครูอธิบายเพิ่มเติม ข้อความ “เสื้อสีแดง” เป็นวลี เพราะไม่มีภาคประธาน-ภาคแสดง และข้อความ “เด็กผู้หญิงสวมเสื้อสีแดง” เป็นประโยค เพราะมีภาคประธาน-ภาคแสดงครบถ้วน
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกหัดที่ 7.1
7. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
8. นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของส่วนประกอบของประโยค ความแตกต่างของวลีและประโยค
9. นักเรียนอ่านบทหรือกรอเกี่ยวกับวลีและประโยค ดังนี้
วลีและประโยค
 วลี คือ กลุ่มคำที่มีใจความไม่สมบูรณ์
 ถ้าเดิมให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน
 จะรู้เรื่องราว ใคร ทำอะไร ที่ไหน กับใคร
 เรียกข้อความใหม่ว่า ประโยค เอย
10. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดที่ 7.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 7.1 และ 7.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการฝึกให้คาดคะเน จากภาพที่เป็นสิ่งเร้าให้สัมพันธ์กับภาษา

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความ “เสื้อสีแดง” และ “เด็กผู้หญิงสวมเสื้อสีแดง”
2. ใบความรู้เรื่อง “วลีและประโยค”
3. บทร้อยกรอง “วลีและประโยค”
4. แบบฝึกที่ 7.1 และ 7.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการทำกิจกรรมและความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากผลงานที่น่าเสนอ
3. ตรวจผลงานการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

ใบความรู้เรื่อง วลีและประโยค

วลี คือ กลุ่มคำที่มีความหมาย แต่มีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค
ประโยค คือ การนำคำหรือกลุ่มคำมาเรียงกันแล้วมีใจความสมบูรณ์บอกให้รู้ว่าใครทำอะไร แต่ละประโยคจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

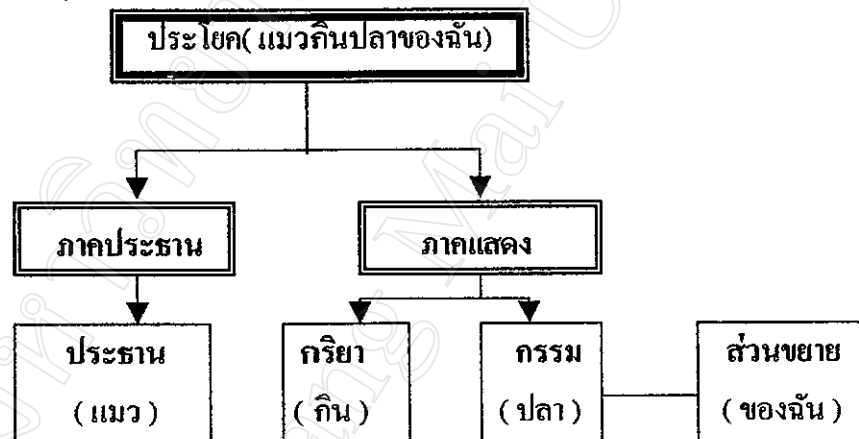
ภาคประธานและภาคแสดง จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้

ประโยคจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ประธาน หมายถึง ผู้กระทำการ
2. กริยา หมายถึง อาการที่ประธานกระทำ
3. กรรม หมายถึง ผู้ที่ถูกประธานกระทำกริยานั้น

บางครั้งอาจมีส่วนขยาย เพื่อให้ประโยคมีความหมายชัดเจนขึ้น ส่วนมาก
ส่วนขยายมักอยู่ชิดคำที่ขยาย

ตัวอย่าง

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การคิดประโยค

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ประโยคหนึ่งๆต้องประกอบด้วยประธานและกริยา ถ้าประโยคมีกริยาที่มีความหมายไม่สมบูรณ์ในตนเองจะต้องมีกรรมมารับจึงจะได้ใจความที่สมบูรณ์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสร้างประโยคจากอักษรที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถเขียนประโยคเกี่ยวกับภาพได้
3. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

ประโยคหนึ่งๆต้องประกอบด้วย ประธานและกริยาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตนเอง ถ้าประโยคมีกริยาที่มีความหมายไม่สมบูรณ์ในตนเอง จะต้องมีกรรมมารับจึงจะได้ใจความครบถ้วน อาจมีส่วนขยายหรือไม่มีส่วนขยายก็ได้

ประโยคแบ่งตามโครงสร้างได้ 2 ชนิด คือ

1. ประโยค 2 ส่วน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประธานและกริยาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตนเอง คำกริยาในประโยค 2 ส่วน ได้แก่ บิน ขึ้น นั่ง นอน กระโดด ร้องเพลง ฯลฯ
2. ประโยค 3 ส่วน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประธาน กริยา ที่ไม่มีความหมายสมบูรณ์ในตนเอง และกรรม คำกริยาในประโยค 3 ส่วน ได้แก่ กิน ดู จับ อ่าน ชื้อ ไป ทำ ฯลฯ

ตัวอย่างประโยค	ชนิด ของ ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
		ประธาน	ส่วนขยาย ประธาน	กริยา	ส่วนขยาย กริยา	กรรม	ส่วน ขยาย กรรม
1. นกบิน	2 ส่วน	นก	-	บิน	-	-	-
2. ฝนตกหนัก	2 ส่วน	ฝน	-	ตก	หนัก	-	-
3. แมวสีคำออกลูก 3 ตัว	2 ส่วน	แมว	สีคำ	ออกลูก	3 ตัว	-	-
4. คุณแม่ซื้อรองเท้าคูใหม่	3 ส่วน	คุณแม่	-	ซื้อ	-	รองเท้า	คูใหม่
5. คุณลุงของเขากำลังดู รถกระบะ	3 ส่วน	คุณลุง	ของเขา	ดู	กำลัง	รถ	กระบะ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วทำกิจกรรม “ส่งต่อ” โดยมีการส่งสลากรั้งละ 2 แผ่น (ส่งด้านซ้าย-ขวาของนักเรียน)พร้อมกับร้องเพลงไปด้วย เมื่อได้ยืนสัญญาณนกหวีด นักเรียนที่กำลังถือสลากอยู่ต้องเปิดสลากรั้งนั้นและแสดงบทบาทสมมติซึ่งกำหนดไว้ในสลากคือ ลิงกินกล้วย ช้างวิ่ง กระต่ายกระโดด แมวนอน เพื่อให้เพื่อนๆทายปริศนาทำทางนั้นว่า แสดงเป็นสัตว์อะไร และกำลังทำกริยาอะไรอยู่

2. ครูเขียนประโยคที่เพื่อนแสดงปริศนาทำทางบนกระดาน แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับความแตกต่างของแต่ละประโยค

3. ครูเฉลย ประโยค “ช้างวิ่ง กระต่ายกระโดด แมวนอน” เป็นประโยค 2 ส่วน ส่วนประโยค “ลิงกินกล้วย” เป็นประโยค 3 ส่วน

4. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “ประโยค” ครูซักถามแล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากใบความรู้

5. ครูแจกบัตรตัวอักษรให้นักเรียนคนละ 1 บัตร แล้วคิดหาชื่อที่มีตัวอักษร น ป ก ฟ บ ในบัตรที่แจกเป็นพยัญชนะต้นและแต่งประโยค เช่น ป ประโยคที่ได้คือ ปีกรักพ่อ

6. ครูอธิบายเกี่ยวกับการย่อคำในประโยค เช่น น้อยกินขนม แล้วจะย่อคำในประโยคดังกล่าวเป็น น กินขนม ดังนั้น น จะเป็นตัวย่อที่จะให้นักเรียนนำไปคิดคำใหม่ เช่น น้อยกินขนม นิวกินขนม เป็นต้น จากนั้นครูนำประโยค น้อยกินขนม มาย่อทั้งประโยคเพื่อให้นักเรียนสร้างประโยคใหม่ เช่น น้อยกินขนม = น ก ข ประโยคใหม่ที่ได้ เช่น นักศึกษาเที่ยวข้าว น้ำเกลียดข้าราชการ เป็นต้น

7. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 8.1

8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนสรุปการคิดประโยชน์ร่วมกัน
10. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 8.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 8.1 และ 8.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการฝึกความคล่องในการแสดงความคิดออกมาเป็นถ้อยคำหรือการจัดระเบียบของตัวอักษรให้สื่อความหมาย

สื่อการเรียนการสอน

1. กิจกรรม “ส่งต่อ”
2. บัตรตัวอักษร น ป ก ฟ บ
3. ใบความรู้เรื่อง ประโยค
4. แบบฝึกที่ 8.1 และ 8.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการทำกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
3. ตรวจผลงานการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

ในความรู้เรื่อง ประโยค

ประโยคหนึ่งๆต้องประกอบด้วย ประธานและกริยาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตนเอง ถ้าประโยคมีกริยาที่มีความหมายไม่สมบูรณ์ในตนเอง จะต้องมีการมารับจึงจะได้ใจความครบถ้วน อาจมีส่วนขยายหรือไม่มีส่วนขยายก็ได้

ประโยคแบ่งตามโครงสร้างได้ 2 ชนิด คือ

1. ประโยค 2 ส่วน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประธานและกริยาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตนเอง คำกริยาในประโยค 2 ส่วน ได้แก่ บิน ยืน นั่ง นอน กระโดด ร้องเพลง ฯลฯ

2. ประโยค 3 ส่วน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประธาน กริยาที่ไม่มีความหมายสมบูรณ์ในตนเอง และกรรม คำกริยาในประโยค 3 ส่วน ได้แก่ กิน ดู จับ อ่าน ซื้อ ไป ทำ ฯลฯ

ตัวอย่างประโยค	ชนิด ของ ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
		ประธาน	ส่วนขยาย ประธาน	กริยา	ส่วนขยาย กริยา	กรรม	ส่วน ขยาย กรรม
1.นกบิน	2 ส่วน	นก	-	บิน	-	-	-
2.ฝนตกหนัก	2 ส่วน	ฝน	-	ตก	หนัก	-	-
3.แมวสีคำออกลูก 3 ตัว	2 ส่วน	แมว	สีคำ	ออกลูก	3 ตัว	-	-
4.คุณแม่ซื้อรองเท้า คู่ใหม่	3 ส่วน	คุณแม่	-	ซื้อ	-	รองเท้า	คู่ใหม่
5.คุณลุงของเขากำลังดู รถกระบะ	3 ส่วน	คุณลุง	ของเขา	ดู	กำลัง	รถ	กระบะ

แผนการสอนที่ 9

เรื่อง การคิดประโยคเพื่อการสื่อสาร

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ประโยคที่ใช้เพื่อการสื่อสารโดยทั่วไปมีหลายประเภท เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ซึ่งประโยคเหล่านี้มีวิธีใช้ที่แตกต่างกันไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดสถานการณ์มาให้ นักเรียนสามารถคิดและเขียนประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคปฏิเสธได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดภาพมาให้ นักเรียนสามารถแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารได้
3. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

ประโยคเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ข้อความที่พูดหรือเขียนแล้ว ทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและตรงกัน เช่น

ประโยคบอกเล่า คือ ประโยคที่มีใจความเพื่อบอกให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร เป็นการแจ้งเรื่องราวให้ทราบหรือบอกเรื่องราวต่างๆ เช่น เด็กศิษย์ชั้นเรียนหนังสือ นึกทำงานดี เป็นต้น

ประโยคคำถาม คือ ประโยคที่มีใจความเป็นคำถามเพื่อต้องการคำตอบ คำที่เป็นคำถามอยู่ต้นประโยค กลางประโยค หรือท้ายประโยคก็ได้ มักมีคำที่ใช้ถามว่า ใคร ใครใด อะไร ไหน เมื่อไร เท่าไร อย่างไร หรือ หรือไม่ หรือยัง เช่น เขามาถึงเมื่อไร ใครทำแก้วน้ำแตก เป็นต้น

ประโยคปฏิเสธ คือ ประโยคที่มีใจความไม่ตอบรับ มีข้อความหรือเนื้อความที่ตรงกันข้ามกับประโยคบอกเล่า มักมีคำใช้ปฏิเสธว่า ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้ ประกอบประโยค และมักอยู่หน้ากริยา เช่น วิจัยไม่ชอบกินผัก เป็นต้น

ประโยคคำสั่ง คือ ประโยคที่บอกให้บุคคลอื่นทำหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประโยคนั้นจะมีประธานหรือละประธานไว้ มักมีคำว่า จ้ะ หน่อ ยอ ยอท้ายประโยค หรือมีคำว่า จง ให้ อย่า ห้าม อยู่หน้าประโยค เช่น เดินเร็วๆหน่อ ยอ จงกินเสีย เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยชวนนักเรียนสนทนากันเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น เมื่อเช้านักเรียนเดินทางมาโรงเรียนอย่างไร ใครช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านบ้าง เป็นต้น
2. ครูอธิบายเกี่ยวกับประโยคที่ใช้ในบทสนทนา คือ ประโยคเพื่อการสื่อสาร
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร แล้วสนทนากันเกี่ยวกับชนิดของประโยค ลักษณะของรูปประโยค และลักษณะการใช้งานของประโยค แต่ละชนิด แล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน จากนั้นครูซักถามและให้นักเรียนยกตัวอย่างเพิ่มเติม
4. ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกหัดที่ 9.1
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของประโยคที่แต่งขึ้นมา
7. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดที่ 9.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 9.1 และ 9.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการปรับปรุง คัดแปลงสิ่งต่างๆออกมาในรูปแบบใหม่ โดยการกำหนดสถานการณ์และฝึกให้นักเรียนคิดใช้ประโยคเพื่อการสื่อสารประเภทต่างๆในการแก้ปัญหา

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ใบความรู้เรื่อง “ ประโยคเพื่อการสื่อสาร ”
2. แบบฝึกที่ 9.1
3. สถานการณ์เรื่อง “ความเร็วเป็นเหตุ”
4. แบบฝึกที่ 9.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
3. สังเกตจากการตอบคำถาม
4. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงาน

ใบความรู้เรื่องประโยคเพื่อการสื่อสาร

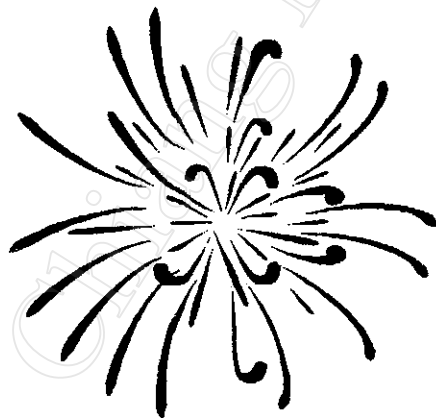
ประโยคเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ข้อความที่พูดหรือเขียนแล้ว ทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและตรงกัน เช่น

ประโยคบอกเล่า คือ ประโยคที่มีใจความเพื่อบอกให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร เป็นการแจ้งเรื่องราวให้ทราบหรือบอกเรื่องราวต่าง ๆ เช่น เด็กศิษย์ชั้นเรียนหนังสือ นิดทำงานดี เป็นต้น

ประโยคคำถาม คือ ประโยคที่มีใจความเป็นคำถามเพื่อต้องการคำตอบ คำที่เป็นคำถาม อยู่ต้นประโยค กลางประโยค หรือท้ายประโยคก็ได้ มักมีคำที่ใช้ถามว่า ใคร ไฉ่ อะไร ไหน เมื่อไร เท่าไร อย่างไร หรือ หรือไม่ หรือยัง เช่น เขามาถึงเมื่อไร ใครทำแก้วน้ำแตก เป็นต้น

ประโยคปฏิเสธ คือ ประโยคที่มีใจความไม่ตอบรับ มีข้อความหรือเนื้อความที่ตรงกันข้ามกับประโยคบอกเล่า มักมีคำใช้ปฏิเสธว่า ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้ ประกอบประโยค และมักอยู่หน้ากริยา เช่น วิชัยไม่ชอบกินผัก เป็นต้น

ประโยคคำสั่ง คือ ประโยคที่บอกให้บุคคลอื่นทำหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประโยคนั้น จะมีประธานหรือละประธานไว้ มักมีคำว่าสิ นะ หน่อย อยู่ท้ายประโยค หรือมีคำว่า จง ให้ อย่า ห้าม อยู่หน้าประโยค เช่น เดินเร็วๆหน่อย จงกินเสีย เป็นต้น

แผนการสอนที่ 10

เรื่อง การฝึกข้อความบรรยายภาพ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การเขียนบรรยายภาพ คือ การเขียนที่มาจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อภาพและต้องการบอกรายละเอียดสิ่งที่อยู่ในภาพให้ชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการเขียนบรรยายภาพได้
2. เมื่อกำหนดรูปภาพมาให้ นักเรียนสามารถเขียนข้อความบรรยายภาพที่เห็นได้
3. เมื่อกำหนดภาพการ์ตูนมาให้ นักเรียนสามารถเขียนข้อความบรรยายภาพต่อเนื่องเป็นเรื่องราวได้
4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การเขียนบรรยายภาพ เป็นการเขียนที่มาจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อภาพและต้องการบอกรายละเอียดสิ่งที่อยู่ในภาพให้ชัดเจน ผู้เขียนควรเขียนเล่าเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่เกิดขึ้น ต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพพจน์

การเขียนบรรยายภาพให้ดี ต้องรู้จักสังเกตจุดเด่นของแต่ละภาพ ตลอดจนส่วนประกอบของภาพว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยเมื่อดูภาพแล้ว ต้องสามารถตอบคำถามต่อไปนี้ได้

1. เมื่อดูภาพแล้ว เห็นอะไรบ้าง
2. จุดเด่นของภาพอยู่ที่ไหน
3. จุดเด่นนั้น เกี่ยวกับอะไรกับส่วนประกอบในภาพ
4. บอกหัวข้อเรื่องที่ควรพูดถึง
5. เขียนบรรยายภาพนั้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูแจกใบงานการรณรงค์สำกรณณ์ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามคำสั่ง
2. เมื่อนักเรียนทำเสร็จ ครูสุ่มนักเรียนจำนวน 3 คนออกมาอ่านรายละเอียดที่นักเรียนจดได้ให้เพื่อนฟังว่า สิ่งที่คุณอ่านนั้นมีในภาพหรือไม่

3. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาถึงวิธีการมองอย่างละเอียดที่ช่วยทำให้นักเรียนมองเห็นสิ่งของได้มากหรือครบทุกอย่างในภาพ
4. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า บุคคลที่สามารถเห็นรายละเอียดของภาพได้ดี ต้องใช้ทักษะการสังเกต ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้นักเรียนมีความละเอียดประณีตต่อสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและรวดเร็วขึ้น จากนั้นครูยกตัวอย่างคำที่ได้จากภาพในใบงาน เช่น ผู้ชาย ผ้าขาวม้า พวงมาลัย ฯลฯ สามารถนำมาแต่งประโยคที่มีส่วนขยาย แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างแต่งประโยคที่มีส่วนขยายตามความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเอง เช่น ผู้ชายที่สวมพวงมาลัยดอกมะลิกำลังรดน้ำหญิงสาว เป็นต้น
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์จากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 10.1
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
7. นักเรียนช่วยกันวิจารณ์ข้อความบรรยายภาพของเพื่อน จากนั้นช่วยกันแก้ไขข้อความบรรยายภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
8. ครูและนักเรียนสรุป วิธีการเขียนบรรยายภาพร่วมกัน
9. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 10.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 10.1 และ 10.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการฝึกให้นักเรียนมีความละเอียด ประณีต ในการสังเกต การคิด และการปฏิบัติซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. แบบฝึกที่ 10.1 และ 10.2

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจผลงาน

สื่อการเรียนการสอนใบงาน

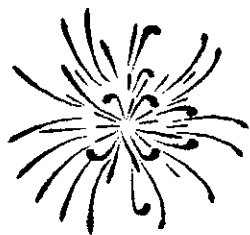
คำชี้แจง จงดูภาพและเขียนรายละเอียดที่มีอยู่ในภาพทุกอย่างลงในกระดาษคำตอบให้ได้มากที่สุด
(ใช้เวลา 5 นาที)

กระดาษคำตอบ

ในภาพมีอะไรบ้าง

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

เฉลย

1. ใบงาน

1. ผู้หญิง 2. ผู้ชาย 3. ผ้าขาวม้า 4. พวงมาลัยคล้องคอ 5. สตุง	6. ต้นไม้ 7. บ้านไคเนค 8. ธงที่ใช้ปักเจดีย์ทราย 9. เจดีย์ทราย 10. ศาลาวัด
--	---

แผนการสอนที่ 11

เรื่อง การคิดข้อความเพื่อแสดงความรู้สึก

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

เมื่อบุคคลมีความรู้สึกประทับใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งและถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมาเป็นภาษาเขียนที่ก่อให้เกิดความซาบซึ้งข่มทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์คล้อยตามได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเขียนบรรยายแสดงความรู้สึกจากสิ่งที่ได้ยินตามความคิดของตนเองได้
2. เมื่อกำหนดภาพมาให้ นักเรียนสามารถเขียนข้อความเพื่อแสดงความรู้สึกของตนเองได้
3. นักเรียนสามารถเขียนข้อความเพื่อแสดงความรู้สึกจากสิ่งที่สมมติขึ้นได้
4. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การเขียนบรรยายแสดงความรู้สึก เป็นการเขียนที่มาจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะขึ้นอยู่กับอารมณ์ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนสามารถเขียนให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์คล้อยตามได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเปิดเพลง “อ้ายคำ” ให้นักเรียนฟัง 2 รอบ แล้วครูตั้งคำถามนักเรียนต่อไปนี้
 - 1.1 เมื่อนักเรียนได้ฟังเพลงนี้แล้ว นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
 - 1.2 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับตัวละคร “อ้ายคำ”
 - 1.3 นักเรียนคิดว่า อ้ายคำประสบเคราะห์กรรมแบบนี้เพราะอะไร ถ้านักเรียนเป็นญาติของอ้ายคำและพบเหตุการณ์อย่างนี้กับตนเองจะอย่างไร
2. ครูบอกกับนักเรียนว่า ความรู้สึกที่นักเรียนแสดงออกมาเป็นคำพูดนั้น เป็นความรู้สึกที่ถ่ายทอดออกจากความคิดของนักเรียน และนักเรียนสามารถแสดงออกมาทางการพูดและการเขียนก็ได้
3. นักเรียนบอกสิ่งที่นักเรียนอยากจะเป็น สิ่งที่จะอยากจะทำและมีเหตุผลอย่างไร
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์จากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 11.1

5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึง ความสำคัญของการเขียนแสดงความรู้สึก
7. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 11.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 11.1 และ 11.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการคาดหวังจากสิ่งหรือเหตุการณ์ต่างๆว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นจากสิ่งที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลง “อุ๊ยคำ”
2. แบบฝึกที่ 11.1 และ 11.2

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจสอบจากผลงาน

แผนการสอนที่ 12

เรื่อง การคิดและเขียนความเรียงจากภาพ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การเขียนความเรียงจากภาพ เป็นการเขียนที่มาจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อภาพ โดยใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพพจน์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดภาพและข้อความมาให้ นักเรียนสามารถเขียนต่อเรื่องได้
2. เมื่อกำหนดภาพและคำมาให้ นักเรียนสามารถเขียนเป็นความเรียงได้
3. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การเขียนความเรียงจากภาพหรือการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการเขียนที่มาจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่มีต่อภาพและต้องการบอกรายละเอียดสิ่งที่อยู่ในภาพให้ชัดเจน ผู้เขียนควรเขียนเรื่องราวเรียงตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่เกิดขึ้น ต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพพจน์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. แจกกระดาษที่มีเกมต่อจุดให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนลากเส้นต่อจุดตามลำดับจนครบ ดูว่าเป็นรูปอะไร (ภาพแม่มด)
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึง การเขียนความเรียงจากภาพว่า นักเรียนทุกคนสามารถเขียนความเรียงจากภาพโดยใช้จินตนาการได้และครูให้นักเรียนแต่งเรื่องจากภาพ โดยให้นักเรียนดูภาพแม่มด และตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้
 - 2.1 นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเรื่องจากรูปภาพมาให้มากที่สุดและไม่ซ้ำใครแต่ให้เกี่ยวข้องกับรูปภาพ
 - 2.2 ถ้านักเรียนเป็นแม่มด นักเรียนจะพูดกับแมวว่าอย่างไร
 - 2.3 ถ้านักเรียนเป็นแมว นักเรียนจะพูดกับแม่มดว่าอย่างไร

3. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องปากเปล่าเกี่ยวกับภาพนั้น โดยผูกเป็นเรื่องราวตามความคิดของนักเรียน
4. ครูบอกนักเรียนว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ได้จากการแต่งเรื่องจากรูปภาพคือ นักเรียนได้คิดและสร้างสรรค์การแต่งเรื่องจากรูปภาพโดยใช้ความคิดของตนเองโดยไม่ลอกเลียนแบบใคร
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์จากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 12.1
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
7. ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันถึง วิธีการเขียนความเรียงจากภาพ
8. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 12.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 12.1 และ 12.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการฝึกให้นักเรียนมีความละเอียด ความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม ซึ่งเป็นวิธีคิดแบบอเนกนัยมาใช้ในการเขียนความเรียงจากภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมต่อจุด
2. แบบฝึกที่ 12.1 และ 12.2

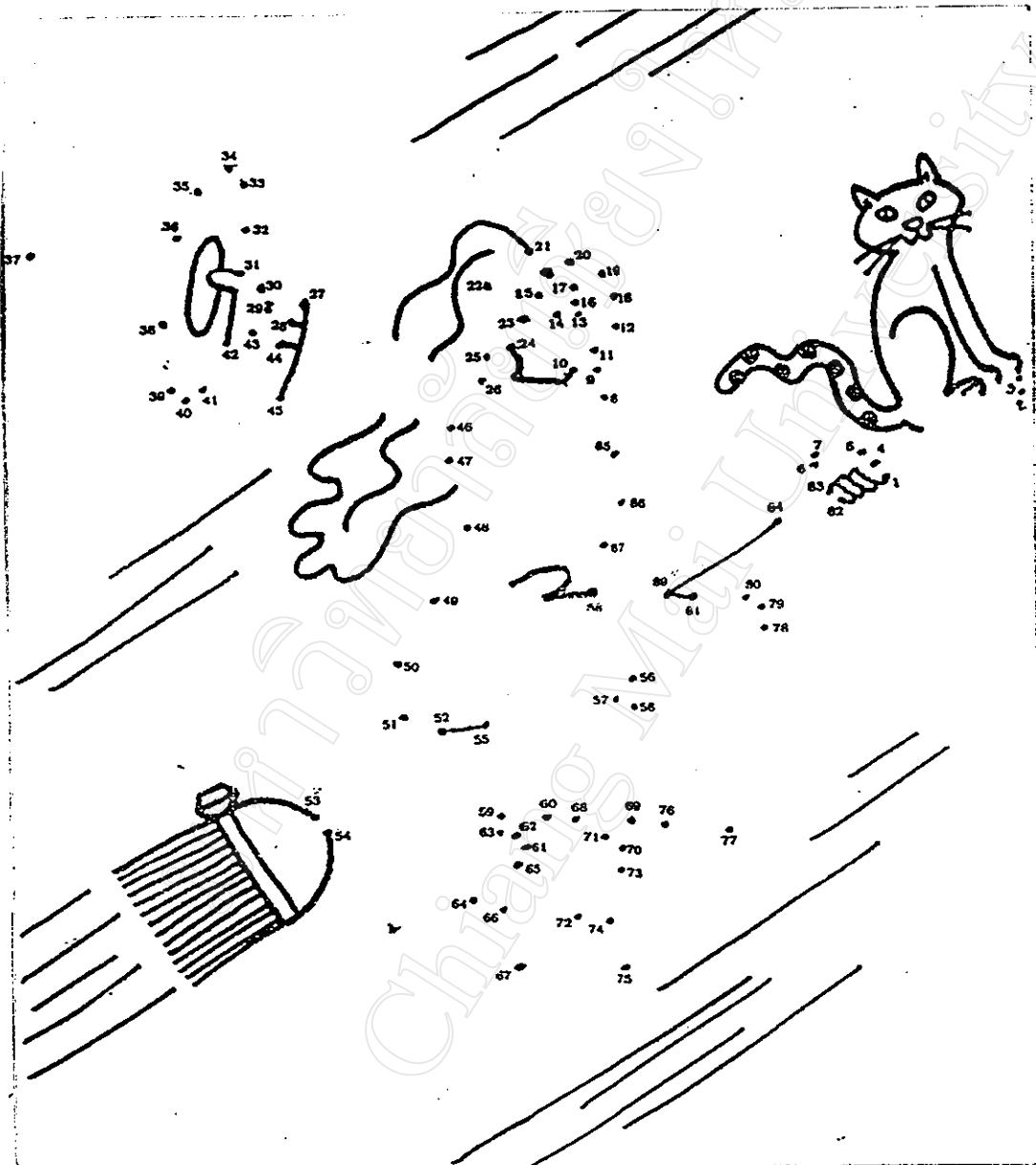
การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจผลงาน

สื่อการเรียนรู้การสอน

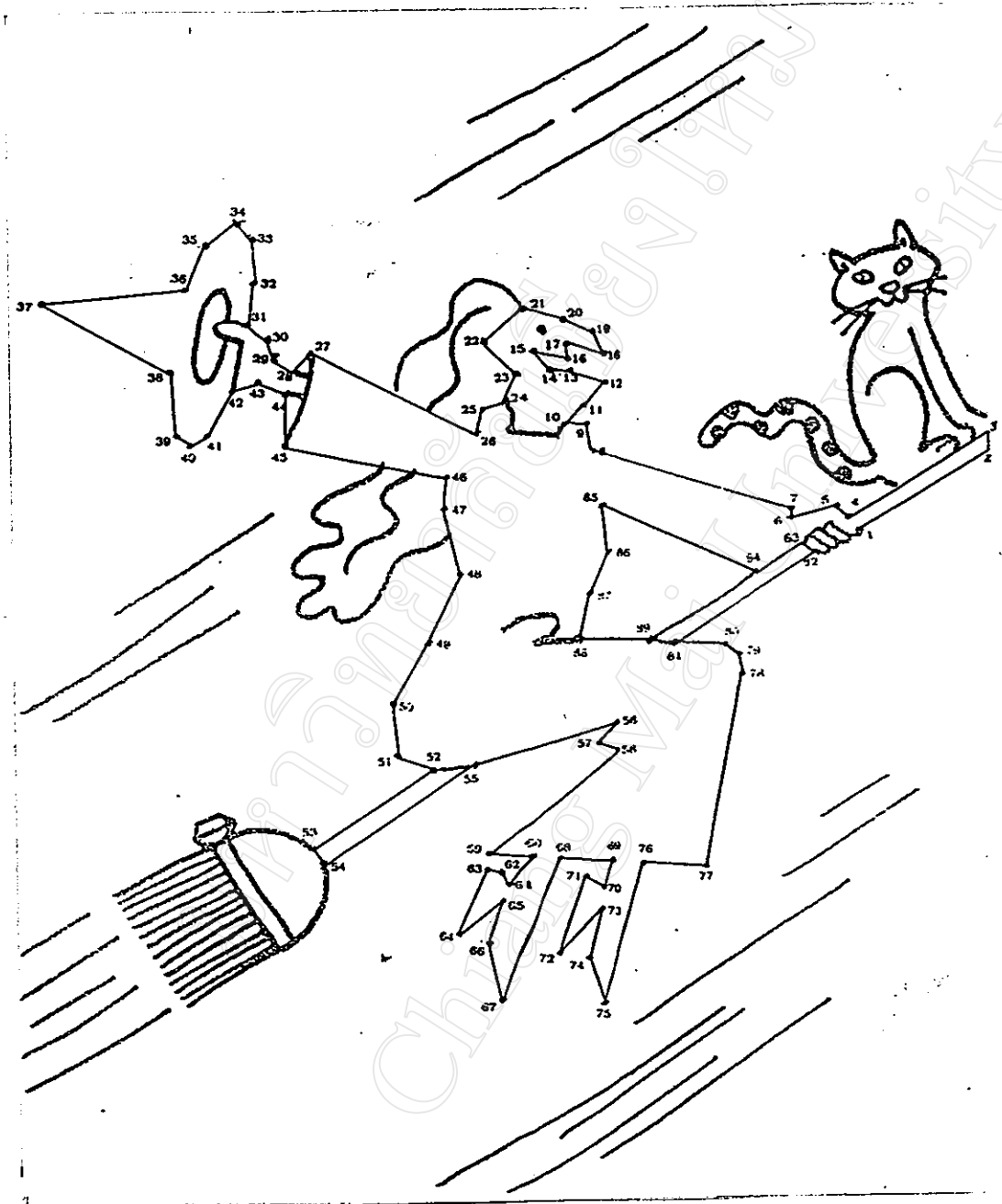
เกมต่อจุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนลากเส้นต่อจุดตามลำดับ (ภายในเวลา 3 นาที)

เฉลย

เกมต่อจุด

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง การคิดและเขียนนิทานตามจินตนาการ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

จินตนาการในการฝึกเขียนนิทานหรือเรื่องราวที่แต่งขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งออกมาจากความคิดที่อิสระและจินตนาการความคิดที่กว้างไกล โดยสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นการเขียนให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความคิดของผู้เขียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสร้างจินตนาการแล้วเขียนนิทานตามความคิดของตนเองได้
2. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การเขียนนิทาน เป็นการเขียนเรื่องที่มุ่งให้ความสนุกสนาน เพื่อสอนคนในการดำรงชีวิต เนื้อเรื่องในนิทานอาจจะเป็นเรื่องเหลือเชื่อไม่สมเหตุผล หรือบางครั้งก็เป็นเรื่องที่แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่างๆ ทั้งนี้เพราะนิทานมุ่งหวังให้ความเพลิดเพลินเป็นส่วนใหญ่ และบางครั้งก็จะสอดแทรกคติเพื่อสอนคนในการดำรงชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูเปิดเพลง “นิทานหิ้งห้อย” ให้นักเรียนฟัง 2 รอบ โดยครูตั้งคำถามนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 ตัวละครในเนื้อเพลงมีอะไรบ้าง
 - 1.2 พฤติกรรมของตัวละครเป็นอย่างไร
 - 1.3 นิทานเรื่องนี้ให้แง่คิดอะไรบ้าง ตามความคิดของนักเรียน
2. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า จากการฟังเพลงนิทานหิ้งห้อย ตามความคิดของนักเรียน นิทานหมายถึงอะไร เมื่อนักเรียนช่วยกันตอบ ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันว่านิทาน หมายถึงเรื่องเล่าหรือเรื่องที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้ความสนุกสนาน เพื่อสอนคนในการดำรงชีวิต เนื้อเรื่องในนิทานอาจจะเป็นเรื่องเหลือเชื่อไม่สมเหตุผล หรือบางครั้งก็เป็นเรื่องที่แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่างๆ ทั้งนี้เพราะนิทานมุ่งหวังให้ความเพลิดเพลินเป็นส่วนใหญ่ และบางครั้งก็จะสอดแทรกคติเพื่อสอนใจ

3. ครูสนทนากับนักเรียนว่า คนเราสามารถตั้งนิทานตามจินตนาการของตนเองได้ และให้นักเรียนได้ลองช่วยกันตั้งนิทานตามความคิดของนักเรียนเอง

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ครูอธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรมพร้อมทั้งสาธิตให้ผู้เรียนเข้าใจ คือ ครูเริ่มประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์ให้แต่ละกลุ่มบนกระดาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ในป่าแห่งหนึ่ง.....

กลุ่มที่ 2 เช้าวันหนึ่ง.....

กลุ่มที่ 3 กลางคืนหนึ่ง.....

กลุ่มที่ 4 มีครอบครัวหนึ่ง.....

แล้วให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มเขียนข้อความต่อจากสิ่งที่ครูกำหนดให้เรียงกันไปคนละประโยคโดยไม่พูดกันเลย เมื่อแต่ละคนเขียนเสร็จก็ส่งต่อไปให้ผู้อื่นในกลุ่มเขียนจนครบทุกคน สำหรับการเขียนนั้นผู้เขียนแต่ละคนต้องดูข้อความจากประโยคตอนต้นให้เข้าใจ และเขียนข้อความต่อไปให้ต่อเนื่องกับประโยคนั้นๆ

5. หลังจากที่แต่งเรื่องจบแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันวาดภาพประกอบเรื่องที่แต่งและระบายสีให้สวยงาม

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องที่เขียนหน้าชั้นเรียน

7. ให้ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์จากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 13.1

8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

9. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ วิธีการเขียนนิทานตามจินตนาการ

10. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 13.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 13.1 และ 13.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการฝึกให้นักเรียนมีความละเอียด ความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มมาใช้ในการเขียนนิทานตามจินตนาการ

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลง “นิทานหิ้งห้อย”
2. สีเทียน
3. กระดาษวาดภาพจำนวน 4 แผ่น
4. แบบฝึกที่ 13.1 และ 13.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจจากผลงาน

แผนการสอนที่ 14

เรื่อง การคิดและเขียนความเรียงตามจินตนาการ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การเขียนความเรียงตามจินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องราวจากความคิด ความใฝ่ฝัน ความรู้สึก ใจความของเรื่องต้องมีความต่อเนื่องกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดคำมาให้ นักเรียนสามารถนำคำเหล่านั้นมาเขียนเป็นเรื่องราวตามจินตนาการของตนได้
2. เมื่อกำหนดหัวข้อมาให้ นักเรียนสามารถเขียนเป็นเรื่องราวได้
3. นักเรียนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม

เนื้อหา

การเขียนความเรียงตามจินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องราวจากความคิด ความใฝ่ฝัน ความรู้สึกที่เกิดจากอารมณ์ต่างๆ ผู้เขียนจะต้องเขียนเรื่องเรียงตามลำดับเวลาหรือลำดับเหตุการณ์ ใจความของเรื่องต้องมีความต่อเนื่องกัน จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องโดยไม่สับสนและนึกเห็นภาพตามไปด้วย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเปิดเพลง “เธอเห็นท้องฟ้านั้น ไหม” ให้นักเรียนฟัง 2 รอบ โดยครูตั้งคำถามนักเรียนดังต่อไปนี้
 - 1.1 เมื่อนักเรียนได้ฟังเพลงนี้แล้ว นักเรียนคิดถึงอะไร
 - 1.2 ให้นักเรียนสมมติตัวเองอยู่ในจินตนาการนั้น นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
2. ครูบอกนักเรียนว่า ความรู้สึกที่นักเรียนแสดงออกมาเป็นคำพูดนั้น เป็นความรู้สึกที่เกิดจากอารมณ์ต่างๆ โดยถ่ายทอดออกจากความคิด ความใฝ่ฝันของนักเรียน และนักเรียนสามารถแสดงออกมาทางการพูดหรือการเขียนก็ได้
3. นักเรียนดูภาพ จากนั้นช่วยกันแต่งเรื่องจากภาพด้วยปากเปล่าให้เป็นเรื่องราว ตามความคิดของนักเรียน

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับแบบฝึกหัดจากครู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำสั่งในแบบฝึกที่ 14.1

5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึง วิธีการเขียนความเรียงตามจินตนาการ
7. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกที่ 14.2

แบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 14.1 และ 14.2 เป็นแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาในรูปของการฝึกความคิดของนักเรียนในลักษณะอเนกนัย ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญของความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดให้สูงขึ้นได้และส่งผลต่อความสามารถในการคิดสร้างสรรค์

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลง “ขอเห็นท้องฟ้าฉันไหม”
2. ภาพวาดคิด
3. แบบฝึกที่ 14.1 และ 14.2

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากผลงานที่นำเสนอ
4. ตรวจผลงาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน..... เลขที่.....

เรื่อง.....

การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ พิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการคิดแปลกใหม่ หมายถึง การเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของตนเองได้อย่างเสรี ซึ่งแสดงถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ ให้น้ำหนักคะแนน 4 หน่วยน้ำหนัก
2. ด้านเนื้อหาสาระ หมายถึง การแสดงความรู้ที่มีรายละเอียดพอสมควรแก่การเข้าใจ เสนอเรื่องราวได้น่าสนใจและสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ให้น้ำหนักคะแนน 2 หน่วยน้ำหนัก
3. การเชื่อมโยงความคิด หมายถึง การจัดระเบียบความคิดให้ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้น้ำหนักคะแนน 2 หน่วยน้ำหนัก
4. การใช้ภาษา หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ให้ง่ายรัดกุม ให้น้ำหนักคะแนน 1 หน่วยน้ำหนัก
5. กลไกทางภาษา หมายถึง ส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น ความยาวของเนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนด การเขียนสะกดคำ การเว้นวรรคตอน ลายมือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเขียน ให้น้ำหนักคะแนน 1 หน่วยน้ำหนัก

วิธีการตรวจ

1. ผู้ตรวจอ่านความเรียงของนักเรียน แล้วให้คะแนนในแต่ละด้านตามอัตราส่วน ดังนี้
 - 1.1 การคิดแปลกใหม่ 4 ส่วน
 - 1.2 เนื้อหาสาระ 2 ส่วน
 - 1.3 การเชื่อมโยงความคิด 2 ส่วน
 - 1.4 การใช้ภาษา 1 ส่วน
 - 1.5 กลไกทางภาษา 1 ส่วน
2. การกำหนดเกณฑ์เพื่อเป็นแบบในการให้คะแนน ดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	5
ดี	มีค่าเท่ากับ	4
พอใช้	มีค่าเท่ากับ	3
เกือบใช้ได้	มีค่าเท่ากับ	2
ต้องแก้ไข	มีค่าเท่ากับ	1

1. การคิดคะแนน นำคะแนนในแต่ละเกณฑ์การพิจารณา คูณด้วยน้ำหนักความสำคัญตามอัตราส่วน แล้วนำมารวมกัน จะได้คะแนนความเรียงของนักเรียนจากผู้ตรวจ 1 คน นำคะแนนของผู้ตรวจทั้งหมดมาเฉลี่ยเป็นคะแนนความเรียงของนักเรียนแต่ละคน จากนั้นนำไปเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความสามารถ
80 - 100	ดีมาก
70 - 79	ดี
60 - 69	ปานกลาง
50-59	พอใช้
ต่ำกว่า 50	ปรับปรุง

ตาราง 12 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสามารถขององค์ประกอบแต่ละด้าน ของการเขียน
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
1.การคิดแปลกใหม่ (4 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	เสนอแนวคิดได้แปลกใหม่ในเชิงบวก และ สอดคล้องคุณธรรม มีความคิดริเริ่ม และคิด ได้อย่างคล่องแคล่ว หลากหลาย
	4	ดี	เสนอความคิดได้แปลกใหม่ในเชิงบวก มีประเด็นที่น่าสนใจ
	3	พอใช้	เสนอความคิดค่อนข้างแปลกใหม่ในเชิงบวก พอสมควร แต่การนำเสนอเรื่องไม่น่าสนใจ
	2	เกือบใช้ได้	มีความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย
	1	ต้องแก้ไข	ไม่มีความคิดแปลกใหม่เลย
2.เนื้อหาสาระ (2 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก เขียนได้ ใจความดี ขยายความต่อเนื่องและสมเหตุ สมผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน
	4	ดี	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ใจความพอที่ จะขยายความได้อย่างต่อเนื่อง และสมเหตุ สมผล เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ เขียนแต่ขาดรายละเอียด
	3	พอใช้	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน แต่เขียนเนื้อหา ได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องเป็นบางตอน และ ไม่สามารถขยายใจความได้
	2	เกือบใช้ได้	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนไม่ได้ ใจความ
	1	ต้องแก้ไข	เขียนไม่ตรงเรื่อง

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
3.การเชื่อมโยง ความคิด (2 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	ความเรียงที่เขียนสละสลวย มีการแสดง ความคิดเห็นอย่างชัดเจนประกอบด้วยเหตุผล สนับสนุนได้ความ จัดลำดับความคิดได้ดี ลำดับความอย่างสมเหตุสมผลและต่อเนื่อง
	4	ดี	การแสดงความคิดไม่ต่อเนื่องในบางครั้ง เรียบเรียงความคิดไม่ดีนัก แต่ยังจับใจความ สำคัญได้ เหตุผลที่นำมาสนับสนุนมีน้อย ลำดับความอย่างสมเหตุสมผล
	3	พอใช้	ความเรียงที่เขียนไม่สละสลวย การแสดง ความคิดสับสนไม่ต่อเนื่อง ขาดการลำดับความ อย่างสมเหตุสมผล
	2	เกือบใช้ได้	การจัดลำดับความคิดไม่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่องไม่ได้ใจความ
	1	ต้องแก้ไข	เขียนน้อยมากจนประเมินไม่ได้
4.การใช้ภาษา (1 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	ความเรียงที่มีการเลือกสรรถ้อยคำ และ การเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยคถูกต้อง เหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน
	4	ดี	ความเรียงที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำ การเรียบเรียง ถ้อยคำ วลี ประโยคไม่ถูกต้องในบางครั้ง แต่ยังสื่อความหมายได้
	3	พอใช้	ความเรียงที่มีการใช้ถ้อยคำ การเรียบเรียง ถ้อยคำ วลี ประโยคผิดบ่อยและไม่สามารถ สื่อความหมายได้
	2	เกือบใช้ได้	มีความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนน้อย
	1	ต้องแก้ไข	มีความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนน้อยมาก จนไม่เพียงพอต่อการประเมิน

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
5.กลไกทางภาษา (1 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	เนื้อหามีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด มีความรู้ในกฎเกณฑ์ของการเขียนดี เขียนสะกดคำ และมีการเว้นวรรคตอนถูกต้อง มีความสะอาดเรียบร้อยตลอดทั้งเรื่อง
	4	ดี	เนื้อหามีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด เขียนสะกดคำผิด 1- 2 คำ และพบข้อผิดพลาดในเรื่องการเว้นวรรคตอนเป็นบางครั้ง แต่ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน
	3	พอใช้	เนื้อหามีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนสะกดคำผิด 3-4 คำ และพบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในเรื่อง การเว้นวรรคตอน ลายมืออ่านยาก ใจความไม่ชัดเจน
	2	เกือบใช้ได้	เนื้อหามีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ พบข้อผิดพลาดมากในเรื่อง การเว้นวรรคตอน
	1	ต้องแก้ไข	เนื้อหามีความยาวน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและเขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ผิดพลาดเรื่องการเว้นวรรคตอนมากจนไม่เพียงพอต่อการประเมิน

แบบวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความไหนตรงกับความรู้สึกของนักเรียน ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

ข้อ	ความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	นักเรียนชอบคิดและเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน แม้ว่าสิ่งเหล่านั้นจะไม่เกิดขึ้นจริง			
2.	นักเรียนไม่ชอบคิดและเขียนเรื่องที่แปลกแตกต่างไปจากคนอื่น			
3.	นักเรียนไม่ชอบการเขียนที่ต้องคิดหาคำตอบให้ได้หลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุด			
4.	การได้คิดและเขียนเรื่องอย่างเสรี ช่วยให้นักเรียนเขียนได้ดีขึ้น			
5.	การได้คิดและเขียนเรื่องอย่างเสรี ทำให้นักเรียนสับสน			
6.	การได้เขียนเรื่องที่แปลก และคิดหาคำตอบได้มาก ช่วยให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน			
7.	การเขียนเรื่องที่แปลกใหม่ ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนมากขึ้น			
8.	นักเรียนไม่ชอบการเขียนเรื่องซ้ำซากจำเจที่พบเห็นเป็นประจำ			
9.	ควรจะมีการสอนคิดและเขียนเรื่องที่แปลกใหม่และควรนำวิธีการสอนคิดและเขียนนี้ไปใช้กับชั้นอื่นด้วย			
10.	การคิดและเขียนเรื่องที่แปลกใหม่ ไม่สามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้			

แบบวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง แบบวัดความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน หลังจากทีนักเรียนได้เรียนโดยใช้แบบฝึกทั้งหมดแล้ว นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความในตาราง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อ	ความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	แบบฝึกการคิดช่วยให้นักเรียนมีความคิดที่แปลกแตกต่างไปจากความคิดเดิม			
2.	การเรียนโดยใช้แบบฝึก มีกิจกรรมทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติหรือลงมือกระทำ			
3. *	นักเรียนรู้สึกเครียด ขณะเรียนโดยใช้แบบฝึก			
4.	นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในแต่ละกิจกรรมของแบบฝึกนี้			
5. *	ไม่ควรนำแบบฝึกมาใช้ในการสอนเขียน เพราะมีคำตอบได้หลายคำตอบ			
6.	การเรียนโดยใช้แบบฝึก ทำให้เขียนความเรียงได้ดีขึ้น			
7. *	การเรียนเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึก ทำให้ความคิดสับสน			
8.	เมื่อเรียนเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึกนี้แล้ว สามารถนำวิธีการคิดนี้เป็นพื้นฐานในการคิดเรื่องอื่น ๆ ได้			
9. *	แบบฝึกไม่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดความคิดใดๆ เลย			
10. *	การเรียนเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึกทำให้เสียเวลาในการคิด			

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างผลงานของนักเรียน

- การทำแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์
- การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
(ก่อนและหลังได้รับการสอน)
- การทำสื่อประกอบการสอนเขียนนิทานตามจินตนาการ

ตัวอย่างการทำแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกที่ 1.2 (เรื่องความคิดสร้างสรรค์)

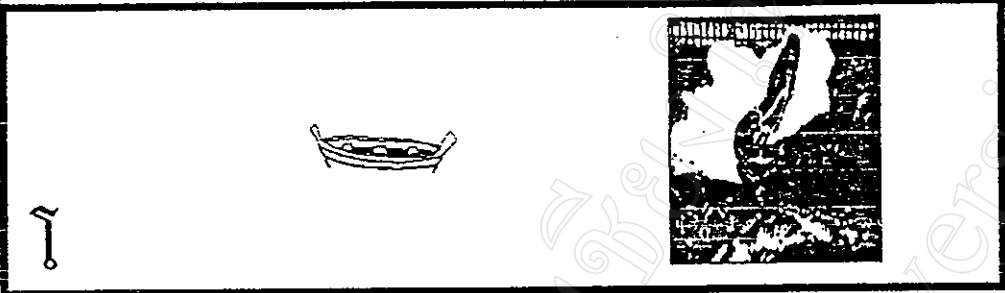
จ.ร. ภัทรดาณีย์ นุชชีไฉ่ เลขที่ 6					
ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5	
}	8	→	B	③	
↑					

แบบฝึกที่ 2.1 (เรื่องการคิดคำ)

ส	ง	ก	ร	า	น	โ	ถ	ก	กลุ่มสั้น
คำตอบ โสภณ โสภณ กราม ดรก โภจ ดง โสภณ กรา กราม มาก สาล ดง ดอม สาก ราก กอจ									

แบบฝึกที่ 3.2 (เรื่องการประสมคำ)

ด.จ. วัชรกัญญ์ นุชฉิน
เลขที่ 6

เรือ

เรือหาง	เรือเรือบ	เรือแพ
ออกเรือ	เรือรถ	เรืออาหาร

แบบฝึกที่ 4.2 (เรื่องคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน)

ด.ญ. รรณิศร มิกขุนหา
เลขที่ 20

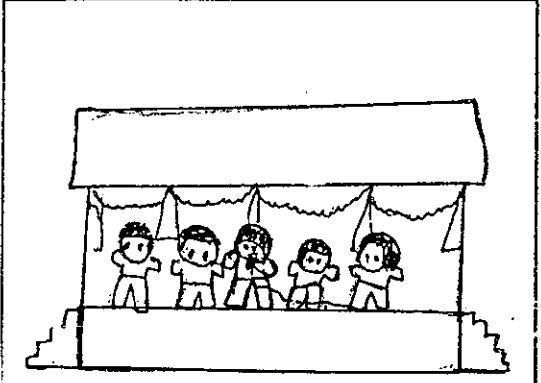
คำว่า “พูด” มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกับคำว่า

พูด

คุย	เรียก	บรรยาย
บอก	เล่า	เจรจา
อ่าน	ส่ง	กระซิบ

แบบฝึกที่ 5.1 (เรื่องการคิดคำที่จัดอยู่ในจำพวกเดียวกัน)

การแสดง

กลุ่มสาระ

วิชาภาษาไทย

เรื่องเพลง

เนื้อเรื่อง ๓ ตอน

เล่นดนตรี

ละคร สี่คน

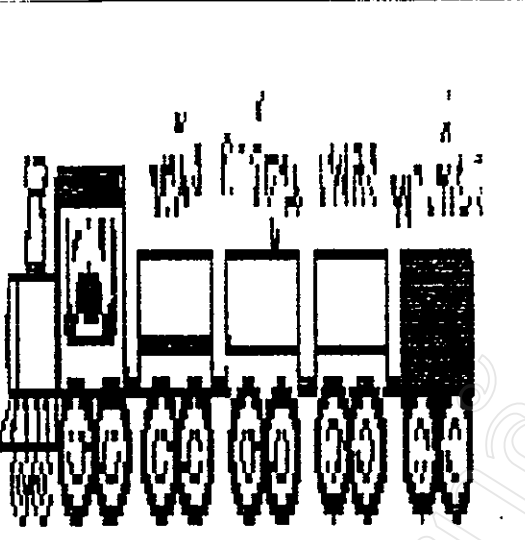
แบบฝึกที่ 6.1 (เรื่องการคิดวลี)

กลุ่มสาระ

เลขที่ 1, 3, 15, 18, 23, 30

รูปภาพ	คำที่เกี่ยวกับภาพ	วลี
ภาพทิวทัศน์ 	ภูเขา	ภูเขาสวยงาม
	หิมะ	หิมะสีขาว
	ต้นไม้	ต้นไม้สีเขียว
	ก้อนหิน	ก้อนหินแข็งมาก
	หิน	หินหลายชนิด
	ท้องฟ้า	ท้องฟ้าสดใส
	เงา	เงาสีดำ
	ป่า	ป่าเขาลำเนาไพร

แบบฝึกที่ 7.1 (เรื่องวลีและประโยค)

กลุ่มเพชร้าว	
	๑. สถานที่ สถานที่ สถานที่ สถานที่ สถานที่
	๒. สิ่งของ สิ่งของ สิ่งของ สิ่งของ สิ่งของ
	๓. บุคคล บุคคล บุคคล บุคคล บุคคล
	๔. สัตว์ สัตว์ สัตว์ สัตว์ สัตว์
	๕. ธรรมชาติ ธรรมชาติ ธรรมชาติ ธรรมชาติ ธรรมชาติ

แบบฝึกที่ 8.1 (เรื่องการศึกษาประโยค)

กลุ่มเพชร้าว	
ก ค น	
๑. อาตมก	๒. อังตามหาตมก
๓. อังอำน้าพริก	๔. อาตมกน้ำ

แบบฝึกที่ 9.2 (เรื่องประโยคเพื่อการสื่อสาร)

ด.ญ.ภาวิดา จาตุวัณ
เลขที่ 30

ประโยคบอกเล่า	ประโยคคำถาม
เราเล่นลูกหูกกับเพื่อน พี่สาวไล่จับเพื่อขโมย ทองจะลูกกุ แม่ขวาท้อง	เธอเล่นลูกหูกกับใคร เธอจะเล่นกับใครและที่ไหน ใครเป็นพ่อ ใครเป็นลูก ใครเป็นแม่
ประโยคปฏิเสธ	ประโยคคำสั่ง
ฉันไม่อยากเล่นลูกหูก พี่ไม่อยากไล่จับเพื่อน	ให้พี่ช่วย มาตามฉัน เธออย่าเล่นลูกหูกกับฉัน น้องต้องออกจากการเล่นลูกหูก

แบบฝึกที่ 10.1 (เรื่องการคิดข้อความบรรยายภาพ)

	กลุ่มอนุชน ชาวกระเหรี่ยงกำลัง หาปลาที่จ.แม่ฮ่องสอน เพื่อหาเงินและ นำไปขายที่เชียงใหม่ และซื้อข้าวเพื่อ เงินมาเลี้ยงชีพ
--	---

แบบฝึกที่ 11.2 (เรื่องการคิดข้อความเพื่อแสดงความรู้สึก)

ฉันนักเรียนเป็นปลา แล้วถูกขัง

ด.ญ. สลิษา แสนสุริยันต์ เลขที่ 23

ถ้าฉันเป็นปลาที่ถูกขัง ฉันมีความรู้สึก
เสียใจที่โดนขัง เพราะฉันไม่มี เพื่อนเล่น
ไม่มีที่กว้าง และไม่มีพืชน้ำที่ให้ฉันหลบซ่อน
ตัว ฉันไม่อยากเป็นปลาที่ถูกขัง เพราะไม่มี
สภาพ ไม่มีเพื่อน ไม่มีพ่อ-แม่-พี่-น้อง
ญาติ ลูกพี่น้อง = ราวอย่างปลาหางเพราะ
ปลา ก็มีพ่อ-แม่

วันนี้เป็นวันเกิดของแม่ ได้ทำพิธีวิธะ จึงอยาก-
ฉลองของขวัญให้แม่ จึงคิดจะขอเงินค่าขนมไว้ เพื่อซื้อ
ของขวัญให้แม่ เห็นสิ่งที่มีแม่ชอบ แม่มีราคาแพงกว่าเงิน
ที่แม่ให้มาตลอด แม่ยังหวังหนึ่งบาทก็ไปซื้อของมาฝากเงิน
บาทจึงเอาไปให้ตำรวจประกาศหาเงินของในท้องตลาดที่พบ
เจ้าพ่อของมา จึงให้เงินวิธะไปค่าของแทนความดี
วิธะจึงไปซื้อของขวัญให้แม่ แม่ละแม่ก็ภูมิใจที่วิธะเป็น
เจ้าบ้าน

แบบฝึกที่ 13.1 (เรื่องการคิดและเขียนนิทานตามจินตนาการ)

กฤษณะพร้าว

เรื่อง สมบัติของพ่อ

ชวณาสู้หนึ่ง มีลูกชายสามคน ลูกชายของเขาทุกคน ล้วนเป็นคนเกียจคร้าน
จึงไม่มีใคร ไปช่วยพ่อของเขา ทำงานในท้องนาเลย ทุกคนเอาแต่กิน กับ นอน เท่านั้น
ชวณารู้สึกเสียใจมาก ที่ลูกๆของเขา เป็นเช่นนี้วันหนึ่ง ชวณนึกลี้ภัยลงมา
อย่างกะทันหัน เขาจึงเรียกลูกชายทั้งสาม เข้ามาสั่งความ

พ่อฝังสมบัติทั้งหมดที่จะยกให้พวกเจ้า ไว้ในท้องนา เมื่อพ่อตายไปแล้ว พวกเจ้าจะไป
ขุดหาเงินเอาเองเถิด" บอกแล้ว ชาวเขาก็สนใจ... แต่ลูกสาวทั้งห้าก็อยากได้สินสมรส

ก็เลยจึงพากันไปพูดกับเวลาหลายวัน แต่ก็ไม่ได้อะไร

เลข สีแม่เหล็กขาวไฟด เบบี้จี้เอนเหล็กขาวไฟดกว่านดง

ผมไม่ก็ได้ออก ก็ง้อกออกมา และเขาจึงพูดพร้อมกันว่า

วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๓๐๓ อาคาร ๓๐๓

๑๖๖๓๗ ๑๖๖๔ จากวัด ๑๖๕๙ ๑๖๖๐ ๑๖๖๑ ๑๖๖๒ ๑๖๖๓ ๑๖๖๔

แบบฝึกที่ 14.1 (เรื่องการคิดและเขียนความเรียงตามจินตนาการ)

เด็กหญิง นิทรรศการ ศิใจ แม่ กระดิกน้ำ หุ่นยนต์ พุด เทคโนโลยี กระเป่า บ้าน

กลุ่มสาระวิชา

เรื่อง มิถุนายน

เด็กหญิง นิทรรศการ ศิใจ แม่ กระดิกน้ำ หุ่นยนต์ พุด เทคโนโลยี กระเป่า บ้าน
 มิถุนายน เดือนที่สวยไปให้เธอเจ้าอาวต ซึ่งฉันก็มาลลการ
 วิทยาศาสตร์กับเพื่อน ๆ ตอนนั้นฉันหนึ่ง คนดีใจมากที่
 พบแม่ ซึ่งต่างกันมานานไปเป็นเวลา 6 เดือนกว่า ซึ่งแม่ก็
 ลังชื่ออะไรสักอย่างที่หายไป และฉันก็นอนหลับ เพื่อไม่ให้
 ห่วงสายที่ฉันไป แม่ได้พูดกับเขาว่าฉันจะไปหาเด็กในวัยนั้น
 และได้เห็นอะไรที่ฉันไม่รู้ไปกันด้วย และฉันจึงเข้าใจเขา
 ดีใจมาก และเขาก็รักฉันไปอย่างมีความสุข

ตัวอย่างการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
(ก่อนได้รับการสอน)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

ชื่อ..... นามสกุล.....
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน..... เลขที่.....

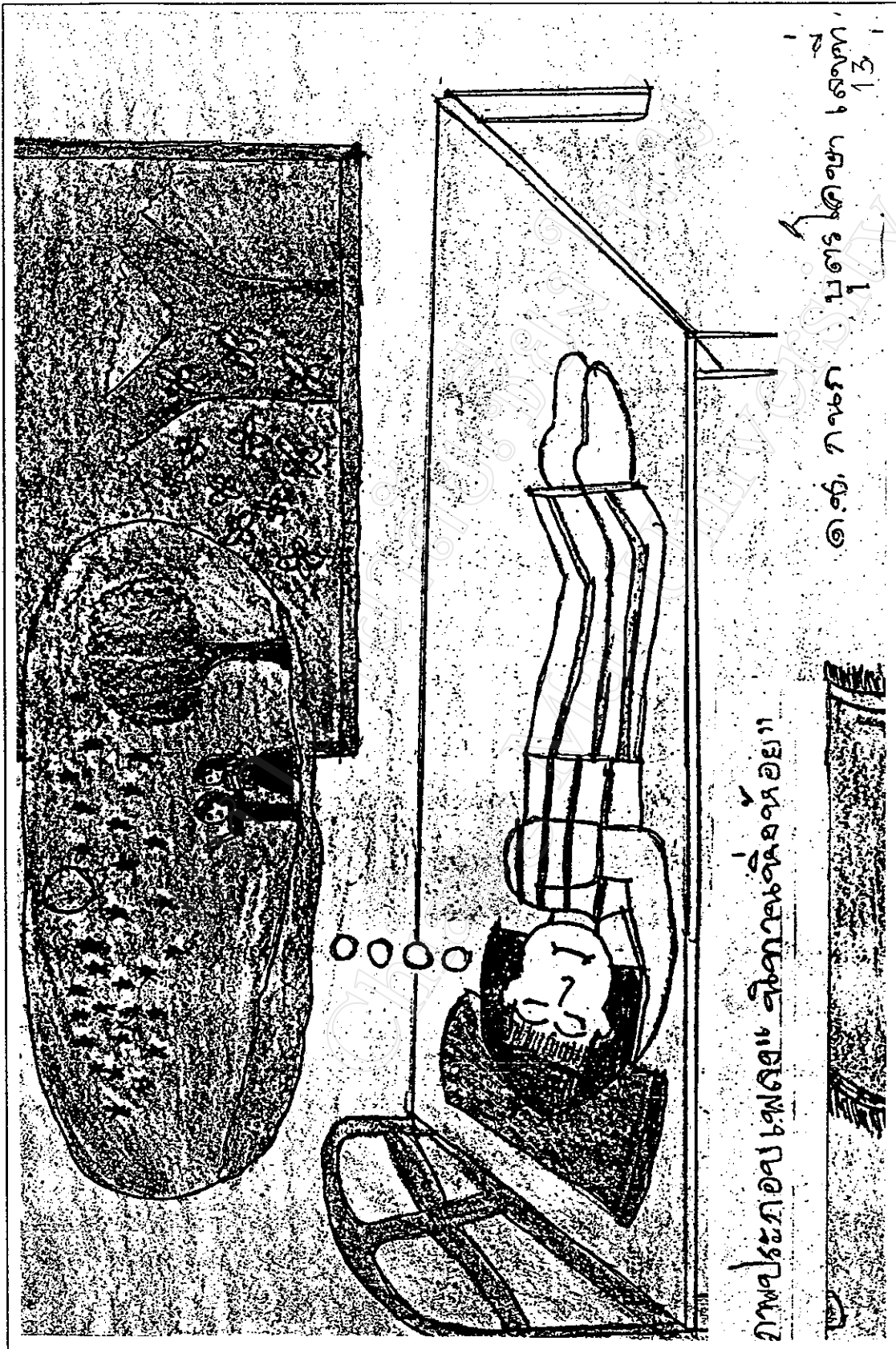
คำสั่ง ให้นักเรียนคิดและเขียนเป็นเรื่องราวตามความคิดของนักเรียนเอง จากหัวข้อ “ถ้าฉัน.....”
ความยาวของเรื่องไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ภายในเวลา 30 นาที

เรื่องพ่อค้าแม่ค้าดี.....

ถ้าฉันโตขึ้นฉันอยากเป็นพ่อค้าขายของ ฉันจะขาย
ของด้วยความซื่อสัตย์สุจริตไม่โกงใคร เพราะถ้าฉัน
ขายของด้วยความซื่อสัตย์ลูกค้าก็จะมาซื้อของมากขึ้น
กว่าขายด้วยความทุจริต ถ้าฉันขายของด้วยความซื่อสัตย์
คงจะมีลูกค้ามาซื้อของเยอะ เพราะฉันอยากเป็น
พ่อค้าที่ขายของด้วยความสุจริตและซื่อสัตย์โดยการขาย
ของราคาถูกไม่โกงใคร ขายของด้วยราคาที่ไป
ตรวจมา ไม่เอากำไรมากเกินไป ราคาจริง โดยที่
ขายของก็ไม่ยากเย็นเท่าไร สบายๆ ฉันอยากเป็นพ่อ
ค้าที่ขายของด้วยความสุจริตไม่โกงใคร

ฉันจึงได้ชื่อว่า เทวดาแห่งความสับสนเพราะฉันชอบช่วย
- เหลือผู้อื่น ซึ่งถ้าใครคิดถึงฉันก็ลองไปพบหน้าสัก
๖๖ แล้วนึกถึงฉันฉันก็จะสร้างเมฆมาให้ เป็นรูปหน้าของฉัน
๖๖ และถ้าใครคิดถึงความช่วยเหลือเหลือก็ให้อั่งว่องเรียก "เทวดาแห่งความ
สับสน"

ตัวอย่างการทำสื่อประกอบการสอนเขียนนิทานตามจินตนาการของนักเรียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวรุ่งทิพย์ อนุเมธางกูร รหัส 4222666
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤษภาคม 2511
ที่อยู่ปัจจุบัน	213 หมู่ 3 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58110 โทร (053) 681020
ประวัติการศึกษา	
2529	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคัคครุณี อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
2533	การศึกษามัธยมศึกษา (วิชาเอกภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประวัติการทำงาน	
2535	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านห้วยฮากไม้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2536	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านแม่ลิด จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2539 – ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนบ้านสบหาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน